

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai Rugsėjis – September 30, 1966 Nr. 103

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KANCLERIS ERHARDAS WASHINGTONE

ATRODO, KAD VOKIEČIŲ KANCLERIO VIEŠ-
NAGĖ NEDAVĖ JOKIŲ APČIUOPIAMŲ RE-
ZULTATŲ. — JI TIK PADEMONSTRAVO ABIE-
JŲ KRAŠTŲ NORĄ BENDRADARBIAUTI. BET
KAIP IR KUR, LIKO IR TOLIAU NEAIŠKU.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Kai prezidentui Ken-
nedy nepasisekė Kubo-
je sunaikinti komunisti-
nį režimą, jis nukrei-
pė amerikiečių dėmesį
į mėnulio užkariavimą.
Panašiai dabar ir pre-
zidentas Johnsonas, ne-
galėjęs patenkinti vokie-
čių norus Europos gyn-
imosi reikaluose, paža-
dėjo jiems dalį erdvės
ir nusivežė kanclerį Er-
hardą į Cape Kennedy

parodyti ten išrikiuo-
tas raketas. Atrodo, kad
tai vienintėlis konkre-
tus Erhardo viešnagės
Washingtono rezultatas.
Kitko ir negalima tikė-
tis, todėl daugelis kanc-
lerio patarėjų jau seno-
kai pradėjo Erhardą nuo
tos kelionės atkalbinėti.
Jų motyvai:

1. 'Generolų krizė' ir
galimas kanclerio kabi-
neto pertvarkymas su-
silpnino kanclerio pozi-
cijas, iš kurių jis galė-
tų ko nors griežtai rei-
kalauti. Amerikiečiai ga-
lėtų atsikalbinėti duo-
dami vokiečiams su-
prasti: o iš kur mes ži-
nome, kad jūs dar ilgai
būsime valdžioje;

2. Prezidentas John-
sonas prieš lapkričio
mėn. rinkimus nenorės
duoti bet kokių nuolaidų
vokiečiams, nes jo po-
puliarumas dėl karo
Vietname ir infliacijos
yra gerokai kritęs. Visa
tai tik skatins reikalau-
ti didesnio vokiečių įna-
šo į bendro gynimosi
planus.

Bavarių krikščionių -
socialų partijos pirmi-
ninkas Franz - Josef
Strauss Erhardo vieš-
nagės rezultatus taip iš-
vaizdavo: "Arba John-
sonas bus patenkintas,
tuo atveju Erhardo čia
lauks smarki kritika, ar-
ba mes giedosime him-
nus Erhardui, kas nepa-
tikis amerikiečiams".

Tačiau kancleris tų
įspėjimų neklaušė. Jis
aiškino: "Mano drau-
gystė su Amerikos pre-
zidentu mane įpareigo-
jo būti jo pusėje ir jo
sunkiose valandose". Ne-
oficialiai kalbant, tos sa-
vo draugystės pabrėži-
mu Erhardas norėjo ge-
rokai pakelti savo smu-
kusį asmeninį prestižą.

Sunkiausios proble-
mos amerikiečių - vokie-
čių santykių komplekse
yra tokios:

1. Amerikiečiai norėtų
kad vokiečiai už tą sumą,
kuriai JAV išleidžia savo
kariuomenės Vokietijoje
išlaikymui, pirktų ame-
rikiečių ginklų: vokie-
čiai to nenori, aiškinda-
mi, kad JAV savo kariuo-
menę laiko ne tik jų, bet
ir visos Europos ir pa-
čios Amerikos saugu-
mū, jie, vokiečiai, patys
išlaiko didžiausią kariuo-
menę Europoje, kuriai
nėra reikalinga tiek ame-
rikiečių ginklų, kiek Wa-
shingtonas savo ginklų
pramonės palaikymui no-
rėtų parduoti. Už tat jie
norėtų kariuomenės iš-
laikymo našta išdalyti
tarp visų suinteresuotų.
Amerikiečiai tačiau vo-

Clevelande įvykusio Lietuvių Bendruomenės vadovybių pasitarimo dalyviai, V. Pliodžinsko nuotrauka

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VADOVYBIŲ PASITARIMAS CLEVELANDE

Š.m. rugsėjo mėnesio
24-25 d. Clevelande,

kiečius visados gali pa-
spausti, grąsindami sa-
vo kariuomenę sumažinti.
Toji grėsmė tačiaunė-
ra labai baisi, nes jei
amerikiečiai gina Viet-
namą, jie tuo labiau tu-
rės ginti Vokietiją.

2. Vokiečiai norėtų ko-
kio nors būdu dalyvauti
amerikiečių sprendime
panaudoti ar nepanaudoti
atominius ginklus. Ame-
rikiečiai gi nenori susi-
rišti kokiais pažadais su
vokiečiais, nes vis dar ti-
kisi pasieksią vienoki ar
kitoki susitarimą su So-
vietų Sąjunga dėl atomi-
nių ginklų kontrolės. So-
vietai graso, kad susitari-
mas su vokiečiais užda-
rys duris tokiam susita-
rimui.

Kaip matome, abi pro-
blemos yra labai sunkiai
sprendžiamos. Jei ame-
rikiečiai sumažins savo
kariuomenę Vokietijoje,
jie tuo pačiu sumažina
laikotarpį (eventualinia-
me kare) tarp karo veiks-
mų pradžios ir atominių
bombų panaudojimo. Ken-
nedy režimo laikais buvo
norima tą laikotarpį ga-
limai ilgiau pratęsti, kad
'iš netyčių' kilus karui,
būtų dar galima jį nu-
traukti kokių nors dery-
bų būdu. Francūzijai pa-
sitraukus iš bendrų gyny-
mos planų, sunku įsi-
vaizduoti, kaip konven-
cionaliniais ginklais ga-
lima būtų ginti Vakarų
Vokietiją, netekus fron-
to gilumos. Tam reikalui
reikia arba dar daugiau
padidinti Vokietijoje
esančią kariuomenę ar
tuoju panaudoti atomi-
nius užtaisus. Vienoks
ar kitoks sprendimas ne-
bus populiarus Ameri-
koje, todėl prezidentas
stengiasi per daug ne-
įsipareigoti.

Dėl to nereikia ste-
bėtis, kad prezidentas ir
kancleris, negalėdami
pademonstruoti savo
draugystės konkrečius
rezultatus žemėje, pra-
dėjo dairytis į erdves.

Čiurlionio Ansamblio
namuose, vyko JAV ir
Kanados Lietuvių Bend-
ruomenių pasitarimas.
Pasitarime dalyvavo:
PLB Valdyba su Kultū-
ros Tarybos ir Švietimo
Skyriaus atstovais, JAV
LB Centro Valdyba su
JAV LB Tarybos, Kul-
tūros Fondo ir Švieti-
mo atstovais, Kanados
LB Valdyba su Švieti-
mo Komisijos ir kt. or-
ganų atstovais. Pasita-
rimo metu buvo suren-
ta mokslo priemonių pa-
roda (eksponatus parū-
pino Kanados ir JAV LB
Valdybos).

Pirmas klausimas bu-
vo PLJK ir PLB. Ši
klausimą referavo PLB
vicepir. V. Kamantas,
PLB vicepir. dr. A.
Nasvytis, JAV LB Cent-
ro Valdybos narys jauni-
mo reikalams V. Klei-
za ir J. Gailiušytė. Iš-
klausius pranešimų ir
pasisakymų kitų pasita-
rimo dalyvių, paaiškėjo,
kad Jaunimo Kongresas
buvo pirmas PLB pasau-
linio masto darbas, ku-
ris parodė bendruome-
nės pajėgumą atlikti dide-
lius darbus. Po Jaunimo
Kongreso PLB autorite-
tas išaugo viso pasaulio
lietuvų aktyse, visi pa-
matė jos reikalingumą.
Išjudino visas lietuvių
kolonijas daugiau dirbti
LB labui.

Kongresas išryškino
asmenis, kuriais galima
pasitikėti ir ateityje, ži-
nant, kad jie neapvils ruo-
šėjų. Išryškino koks yra

įvairių kraštų jaunimas.
Aiškiai buvo pastebima,
jog svečiai iš užjūrio
kraštų pasirodė geriau
už JAV ir Kanados jau-
nimą, gal todėl, kad iš
kitų kraštų atvyko rink-
tiniai asmenys, o JAV ir
Kanada pasirodė su visa
jaunimo mase.

Kongreso nutarimams
nebuvo priekaištų, išski-
riant kreipimasi į rusų
jaunimą. Dr. A. Nasvy-
tis pavadino tai 'ameri-
konišku naivumu'. Ypač
teigiamai įvertintas Lie-
tuvos laisvės iškėlimas
pirmon vieton prieš esa-
mą Lietuvą režimo klau-
simą. Kultūriniais nuta-
rimais Kongresas buvęs
šykštus.

Užsienio lietuviai ver-
tina Kongresą teigiamai,
džiaugiasi jame dalyva-
vę ir yra dėkingi PLB už
Kongresą. Juos nustebi-
no lietuvių masės ir Kon-
greso didingumas. Daly-
vavo Kongrese iš devy-
niolikos kraštų jauni-
mas, viso 130 asmenų.
Jų atvežimas į Kongresą
kainavo apie 25,000 dol.

Lietuvių visuomenė
buvo duosni Jaunimo
Kongreso reikalams. Ne-
galutiniais daviniais iki
š.m. rugsėjo mėn. 20 d.
surinkta aukų apie
95,000 dol. Išlaidų pa-
daryta virš 86,000 dol.
Nesumokėtų sąskaitų
yra 8,500 dol. Buvo virš
6,000 paskirų aukotojų.
Peticijai surinkta
140,021 parašas.

(Nukelta į 8 psl.)

LB vadovybių pasitarimo Clevelande prezidiumas ir grupė dalyvių. Pranešimą daro V. Kamantas, V. Pliodžinsko nuotrauka

PLUNGĖ PRALENKĖ TELŠIUS...

Pagal Maskvoj pernai
nustatytus planus, Plun-
gei lemta pralenkti Tel-
šius. Po keleto metų
Plungėj būsią apie
50,000 gyventojų. "Ne-
toli ta diena, kai šį ro-
mantišką kampelį su
komjaunimo keliais kaip
vieną svarbiausių
penkmečio darbų barą,
suvažiuos vaikinai ir
merginos", -- pranašau-
ja Tiesos koresponden-
tas (rugs. 3). Nors suk-
liai nutylėjo, iš kur su-
važiuos, bet tai savaime
aišku: netoli ta diena,
kad Plungė bus nebe že-
maičių, o "proletarinio
internacionalo" mies-
tas, kaip, pavyzdžiui,
Kazachijos Akmolinskas,
į kurį ir Lietuvos jau-
nimui su panašiais kom-
jaunimo keliais teko
įdėti paskirtą duoklę.

Kas pasirinko Plungę
savo įmonėms įsitaisyti?
Tiesa taip papasako-
jo:

"Naujojo Žemaitijos
centro įmonės projekta-
vo visa eilė šalies (t.y.
Rusijos, E.) projektavi-
mo institutų. Jau pradė-
tą statyti dirbtinės odos
gamyklą projektavo
Maskvos Antrasis pro-
jektavimo institutas. Pla-
taus vartojimo plastma-
sinių dirbinių gamyklos
statybos projektinę už-
duotį ruošia Valstybinio
plastmasinių dirbinių
įmonių projektavimo in-
stituto Rostovo prie Do-
no filialas".

Tik kolonijinės pra-
monės Plungėje įkurdin-
imo planus pavesta
rengti Kauno Pramonin-
ės statybos projektavi-
mo institutui. Taigi nau-
jos pramoninės Plun-
gės miesto dalies iš-
dėstymą planuoja dau-
giausia lietuvių inžinie-
riai architektai: Vladas
Tatarinavičius, Rimas
Mikėnas, Justas Papeč-
kys, Vytautas Pauliuke-
vičius, Povilas Valkaus-
kas ir kt. (ELTA)

Didėja vandens suvartojimas

Kaunas suvartoja 10,
o Vilnius 20 kartų dau-
giau vandens, negu su-
vartodavo prieš karą.
Panašiai esą ir su ma-
žesniaisiais Lietuvos
miestais. Taip yra ne
dėl gyventojų, kiek dėl
pramonės įmonių padid-
ėjimo miestuose. Dėl
to prieš keletą metų at-
tinkamos įstaigos susi-
rūpino planingesniu po-
žeminių vandens išteklių
naudojimu. Dar ir dabar
vandens naudojimas nėra
tvarkingas: paskiri
miestai ir net paskiros
įmonės atskirai imasi
žygių apsirūpinti vande-
niu. Iš to kyla pavojus,
kad vietomis vandens iš-
teklių gali būti ir nenau-
dingai išseikvoti.

(ELTA)

Lietuviško sodo vaisiai

KAIP IR UŽ KĄ ATŽYMĖJO LIETUVIŠKO JAUNIMO RINKTINIUS ATSTOVUS SANTA MONIKOS LIETUVIŲ KLUBE?

Konsulas dr. J. Bielskis sveikina mokytoją O. Razutienę.
L. Kančiausko nuotrauka

Los Angeles lietuvių bendruomenė per pastarą dešimtmetį tiek padidėjo, kad besiplečiant jau atsirado reikalas ir sąlygos skirstytis. Ypač šiuo metu prie pat Pacifiko išaugo Santa Monikos vasarvietės lietuviška kolonija, kuri

prieš porą metų susitelkė į organizacinį vienetą -- įsteigė Santa Monikos lietuvių klubą ir šeštadieninę lituanistinę mokyklą savo gaušiam prieaugliui.

Tarpe kitų užmojų, Klubas kasmet suruošia tradicinį susipažinimo

ir lietuviško pabėgimo balių prie Ramiojo Vandenyno. Šiemetinis balius geriausio vietos viešbučio Miramar didžiojoje svetainėje, įvykęs rugsėjo 18 d., buvo ypatingai puošnus, iškilmingas, linksmas ir nusisekęs. Susirinko beveik 400 svečių, jų tarpe kiek vietinių amerikiečių ir Klubolabai vertinami Santa Monikos švietimo įstaigų vadovai, kurių dėka lituanistinė mokykla nepamamai gauna darbo patalpas.

Tokio stambaus įvykio organizacija yra energingo klubo pirminko "australo" A. Markevičiaus ir jo gausių bendradarbių nuopelnas. Baliaus globėju buvo paskiriamas Lietuvos generalinis garbės konsulas Dr. J. J. Bielskis. Programą sklandžiai vedė ir paaiškinimus teikė lietuvių ir anglų kalbomis Vytautas Plukas ir p. Kevalaitienė.

Suruošti iškilmingą balių puošnioje aplinkoje su skanomis vaišėmis, linksma šokių muzika, dainomis, vadinamajai rinktinei publikai dalyvaujant, yra geras dalykas (ypač kai tokio baliaus pelnas eina lietuviško švietimo reikalam), tačiau šiandien tai jau nebe naujiena. Daug kur suruošiami puošnūs ir nuotaikingi baliai, teikiantieji svečiams nemaža malonumo, bet į juos jau nebekreipiame specialaus dėmesio.

Tačiau Santa Monikos lietuvių klubo baliaus rengėjai bene pirmieji Amerikoje atkreipė dėmesio į vieną aplinkybę ir surado pažymėtiną būdą jai įprasminti. Jų balius turėjo būti ir ištikrųjų buvo "Jaunimo Metų nuotaikoje". Programos vedėjas V. Plukas prie garbės stalo sėdinti pristatė ir atskirai kiekvieną apibūdino keturius asmenis. Klubas jau prieš tai buvo parinkęs atžymėti tris jaunas asmenybes, išskirtinai pasireiškusias savo talentais ir lietuviška dvasia kultūrinėje veikloje tolimųjų Vakarų lietuvių tarpe ar aplamai meno ir mokslo pasaulyje. Visi jie losangeliečiai, be abejo, ne vieninteliai verti atžymėjimo, bet galintieji būti tikrais lietuviškojo jaunimo kūrybingumo tipiškais atstovais. O prie jų pridėjo ir ketvirtąją -- vyresnio amžiaus mokytoją, kuri per eilę metų su meile ir pasišventimu mokė ir lietuviškoje dvasioje ugde šimtus jaunųjų lietuviukų, iš kurių jau kilo ir ateityje dar užaugs naujų veikėjų ir talentų. Šis klubo sumanymas sujungti dvi viena nuo kitos priklausancias generacijas yra gana pagrįstas asmenybą atrinkimas visoje publikoje sukėlė šilto dėmesio, vieningo pritirimo ir pasigėrėjimo.

Po to, gen. garbės konsulas Dr. Bielskis vi-

siem keturiem įteikė didelio formato meniškai papuoštus atžymėjimo adresus, kuriuos svečiams perskaitė p. Kevalaitienė, o pagerbtieji kiekvienas dar atskirai pasisakė ir reiškė dėkingumo jausmus.

Kas buvo tie prie garbės stalo susodinti ir klubo parinktieji atžymėti Jaunimo Metų įvertinimo premijomis? Už ką ir kaip?

Firmausia, filmų ir televizijos aktorė Rūta Lee-Kilmonytė, kuri nebereikalinga plastesnių paaiškinimų, į šį balių atvyko su savo motina ir senute, jom abiem padėkojusi ne tik už savo lietuvišką kilmę, bet ir per jas įgytą lietuvišką dvasią. Jai įteiktame adrese buvo pasakyta: "Didžiai vertindami Jūsų atsidėjimą teatro, filmų ir televizijos meno šakose -- didžiuojamės turėdami iškilų dukrą lietuviškoje šeimoje, Jus laikome gražiu pavyzdžiu lietuviškam jaunimui, dėkojame už nuosirdų darbą lietuviškoje veikloje, linkime geriausios sėkmės ateityje"...

Antrasis pasirodė Dr. Arvydas Kliorė, pasižymėjęs jaunas mokslininkas erdvių tyrimuose, dirbantis prie atsakingų tyrinėjimų Pasadenos Jet Propulsion Laboratorijoje, aktyvus lietuviško jaunimo ir skautų veikėjas. Jam buvopas skirti tokie adreso žodžiai: "Jūs kukli, tauri ir be kompromiso lietuviška asmenybė, papuoštą giliu intelektu, kruopščiu moksliniu pasiruošimu ir atsidėjimu erdvių tyrime yra mūsų aukštai vertinama. Tas darbas ir tie atsiekliai yra ne tik mūsų, bet ir visos lietuvių tautos pasididžiavimas"...

Trečiuoju buvo pagerbtas vietinis Jaunimo Kongreso rengimo komiteto pirmininkas, skautų, choro, tautinių šokių grupių dalyvis bei vadovas, aktyvus kiekvienoje lietuviškoje veikloje elektronikos inžinierius Egidijus Radvenis. Jo darbo įvertinimui gal nebūvo surastapakanamai puošnių žodžių, bet kas pasakytą, buvo adresas įrašyta visai teisingai: "Jūs rami, bet sėkminga, graži, nuosirdi ir savęs atsidėjimo reikalaujanti veikla lietuvių jaunumenei ir jos idealams yra ir liks skaidriu pavyzdžiu ir paskatinimu"...

Pagaliau, didžiausiais plovimais buvo sutikta ir palydėta Los Angeles lituanistinių mokyklų ilgametė mokytoja ir visų lietuviško jaunimo kultūrinių judėjimų, ypač pradedant pačiais mažaisiais, organizatorė ir darbininkė Ona Razutienė, kurios parinkimas ir įvertinimas seniai buvo nupelnytas, kaip atstovės neįkainojamo visų mokytojų idealizmo. Jai įteiktas adresas skambėjo daugiau lyg poetinis eilėraštis: "Už didelę širdį lietuvių jaunimui, už lietuviško žodžio, šokio ir dainos skiepijimą, už idėjų darbą, lietuvišką sodą primiesio, vieningo pritirimo ir pasigėrėjimo.

Po to, gen. garbės konsulas Dr. Bielskis vi-

Prie Pacifiko krantų...

Emilija Čekienė

(2)

-- Malonu sutikti iš taip toli atvykusią Dirvos bendradarbę, kurios rašinius su malonumu skaitau, -- sako Alė Rūta, o čia pat stovėjusi ponia Gliaudienė pridūrė: Dirvos, kuri mano vyro kūrinių išpliekė, su žeme sumaišė. Tačiau p. Gliaudienė tai sakė ne išmetinėdama, o su malonia šypsena, nes pradėjus Dirvoje spausdinti B. Railos kritiką apie rašytoją J. Gliaudos "Agoniją", jos pareikalavimas tiek padidėjo, kad niekur kitur nebegavę, daugelis kreipėsi laiškais į autorių, kuris deja, pats jau nebeturėjo. Tas pats buvo New Yorke. Net keli kreipėsi į mane pasiskolinti, esą vietos kioskuose nebegavę. Dr. A. Gri-gaitis taipgi savo nuosavybę paleido per rankas ir knyga iki šiol negrįžta. Autorius berods, mano išleisti antrą laidą.

Atvirai kalbant, neigiamos knygų recenzijos, jei neišeina iš ribų, yra naudingesnės už teigiamas. Tokių pavyzdžių yra gana daug. Kartą pasakojo rašytojas S. Zbarskas, kaip kartą paskambino pažįstama ponia ir klausia: "Ką tik skaičiau Dirvoje apie jūsų naujai išleistą knygą, kur galia ją gauti?" Po kiek laiko kitas panašus skambutis, o tame rašinyje nebuvo vien gražbylostė, nepagailėta ir neigiamų žodžių.

Kai tolimam krašte sutinki bet kokią lietuvių, pajunti artimumo ryšį, o jei dar kada nors matytą, žinomą, gerai pažįstamą, tai ryšiai dar tampsnesni pasidaro. Juk tarp mūsų tiek daug bendro: tas pats gimtasis kraštas, jo kalba, religija, mokykla, tie patys praeities ir dabarties siekimai, ta pati bendra idėja, nors keliai į ją kartais šiek tiek ir skirtingi. Viena iš tokių sutikimų buvo Alė Rūta-Arbienė, dvylikos knygų autorė, Draugo ir Dirvos romanų premijų laureatė. O tryliktoji knyga jau baigiama spausdinti. Įdomu pažymėti, kad šioje knygoje skaitytojas vargiai atpažins Alės Rūtos kūrybą. Šis kūrinys gimęs nepaprastose aplinkybėse ir savo turiniu išsiskiria iš visos ligšiolinės jos kūrybos. Sutuo leidiniu rašytoja, ligi šiol mėgusi daugiau romanus, idiliško gyvenimo temas, dabar išeina

ir dar po muzikės Giedrės Gudauskienės specialiai šiam baliui poros sukomponuotų dainų -- tikrai buvo galima gerai nusiteikti ir linksmintis ligi vėlybos nakties, kada Pacifikas jaučiai atvėsino gal kiek per šiltą šios vasaros ir rudens kalifornišką orą.

--s.a.

į atvirą kovą su komunizmu. Tai Lietuvos žmonių trėmimo į Rusijos gilumą, į šaltųjų kraštų nežinią, į badą ir mirtį 25 metų atminimo įamžinimas. Leidinys pavadintas apysaka "Žemės šauksmas", bus apie 300 psl. Leidėjas A. Lukas-Lukoševičius, gyvenąs Kanadoje.

-- Mes čia taip supilkę, suakmenėję, baliuose stalai lūžta nuogėrybių pertekliaus, moterys laužo galvas dėl prašmatnių balinių suknių, o ten tremtyje mūsų broliai ir sesės dar tebekenčia, kurie gyvi išliko, -- rašė jis, -- todėl noriu ir aš savo prakaito lašelį įprasminti tapdamas knygos leidėju.

Nustebau išgirdusi, kad Alė Rūta, tiekios knygų autorė, turėdama penkių asmenų šeimą, dirba ir už namų sienų. Pernai pastoviai mokytojavo katalikų mokykloje, šiais mokslo metais dėstys "part time".

-- Kada Jums lieka laiko kūrybai? -- paklausiau.

-- Nelengvos šių dienų išeivijos lietuvių kūrėjo sąlygos, tuo labiau moters. Nukenčia šeima, o taip pat ir kūryba. Aš savo šeimai visą laiką jaučiu skolą, bet skolinga jaučiuosi ir savo taučiai, -- sakė ji.

-- Mama, tu vis rašai ir rašai, niekuomet neturi laiko, kai tuo tarpu mano draugės "Dessy" mama visados kartu su ja pyragaičius kepa, seka laikraščius, kur ir kokioje krautuvėje yra išpardavimas ir kartu su ja skuba, kad kitos moterys neišpirktų, -- priekaištavo jai 14-tė dukra, kuri tik dabar, po kelių metų ėmė ir kitaip galvoti, studijuodama psichologiją ir anglų kalbą bei literatūrą, savo iniciatyva išvertė į anglų kalbą Alės Rūtos Dirvos premijuotą romaną "Kelias į kairę". Left turn to a dream", mat ji yra baigusi ir 6 skyrių lituanistinę mokyklą.

Po dail. A. Galdiko neseniai Los Angeles miestė įvykusios parodos, beveik kiekvieno lietuvių, kur man teko lankytis, namus puošia jo nauji kūrinių, grynas abstraktas. Tarp daugelio kitų mūsų žinomų dailininkų Galdikas puošia ir Alės Rūtos rezidenciją, paskendusią aukštų palmių ir pušų pavėsyje netoli Pacifiko krantų. Bet šitos pušys ilgais nusiviršiais spygiais nekvepia, kaip Lietuvos miškų pušys.

Vienas didelis kambarys tartum meno galerija aplink visos sienos išdekoruotos paveikslais, daugiausia abstraktiniais. Tai Arbų dukros Rasos kūrinių, iš kurių vienas papuoštas atžymėjimo ženklu, gautu jai laimejusi pirmąją premiją suaugusių parodoj, apie kurią jau buvo rašyta spaudoj. Ji yra 6-me skyriuje, todėl pažvelgus į jos darbus, norisi pripažinti jai rimtą kūrybinį talentą.

RUDUO JAU ČIA, NETOLI IR KALĖDOS...

Dabar, jau pats laikas pagalvoti ir paplanuoti kokią dovanų siuntinį pasiųsti savo artimiesiems.

Padaryti tai yra paprasta ir lengva, taip pat ir pigu, pasinaudojant leidžiamu siųsti prekių kainoraščiu, kurį gali gauti kiekvienas, veltui, pareikala- vęs pas mus.

Tiems, kurie neturi daug laisvo laiko, arba nežino ką reikėtų siųsti, siūlome jau paruoštus praktiškus ir reikalingus siuntinius.

RK 1. (MOTERISKAS)

Vilnonė paltui medžiaga 3 jardai, itališkas nailoninis lietaipaltis, nepermatomo japoniško nailono suknelė 4 jardai, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 vilnonė gėlėta arba su įvairiais raštais skarelė, 1 šilkinė skarelė, 2 biro, vilnonis megstukas ir graži dėžė šokoladinių saldinių. \$75.00.

RK 2. (VYRISKAS)

Grynos vilnos nertinis, 3½ jardo vilnonė kostiumui medžiaga, 2 nailono viršutiniai marškiniai, 2 p. vilnonių kojinių, 1 p. odinių pirštinių, 2 biro, 1 kaklaraištis, 1 itališkas nailono lietaipaltis ir dėžė šokoladinių saldinių. \$75.00.

JUNGTINIS SIUNTINYS RK1 IR RK 2 KAINUOJA \$135.00.

4 sv. taukų, ½ sv. arbatos, ½ sv. geriamo šokolado, ½ sv. kakavos, 2 sv. ryžių, 5 sv. miltų, 1 dėž. nescafe, 1 sv. saldinių, 1 sv. razinkų, 1 sv. cukraus, ¼ sv. pipirų, ½ sv. šokolado.

\$30.00.

Tebesiuočiami mūsų anksčiau skelbtieji didelio pasisekimo turį siuntiniai: V-3, 10½ jardo kostiumams medžiaga, už \$55.00, P-3, trims paltams angliška vilnonė medžiaga už \$60.00. N-4, 16 jardų nepermatomo nailono suknelėms už \$45.00.

BALTIC STORES LTD.

(Z. Juras),

421 Hackney Rd., London, E. 2, England.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas su gavėjo parašu patvirtintas pristatymas, per 3-4 savaites, visos siuntos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; A. Kusinskis, 167 Colledge St., Apt. 2, Sudbury, Ontario; L. Radzevičius, R. R. 2, Port Arthur, Ontario, Canada.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

REZOLIUCIJOS IR FONDŲ INFLIACIJOS

Henrikas Žemelis

Kaip laikraščiai pranešė, pagaliau senato komisija davė eigą rezoliucijai, pagal kurią JAV prezidentas raginamas pasaulio viešojoje opinijoje ar organizacijose atkreipti dėmesį į okupuotą Pabaltijo valstybių padėtį, kur žmonėms yra užginta betkokia apsisprendimo teisė.

Tai geras žingsnis teisinga kryptimi pirmyn, bet negalima per daug iš rezoliucijų reikšmės išpūsti ir sudaryti išpūdį, kad dabar jau įvyko didžiausias visoje laisvinimo akcijoje laimėjimas. Kiekvienas žodis, kiekvienas raštas mūsų naudai yra sveikintinas, bet galvoti, jog toji rezoliucija yra svarbesnė už patį JAV-bių Lietuvos okupacijos nepripažinimo faktą -- yra daugiau, negu prasilenkimas su realios padėties vertinimu.

Tiesa, nors ir bandoma sudaryti įvairių laimėjimų išpūdį ir prilyginti Rezoliucijoms remti komiteto veiklą 1941 metų sukilimui ir jo vykdytojams, vis dėlto, atrodo, einama labai siauru keliu. Visada kyla klausimas, kodėl keli ir vienos grupės asmenys kelia tokią triukšmą, atskirai veikia, važinėja, per jėgą sudarinėja atskirus komitetus, prašo pinigų, kada toji rezoliucijų pravedimo akcija, jei pripažįstama, jog ji reikalinga -- absoliučiai priklauso Amerikos Lietuvių Tarybos darbų sričiai? Juk Lietuvos laisvinimo klausimas čia Amerikoje, kaip visų politinių grupių jau seniai yra sutarta -- yra vykdomas ALT. Tam darbui paremti veikia ALT skyriai, renkamos aukos.

Kodėl dabar yra reikalinga lygiagreti veikla, atskiri komitetai ir atskiras aukų rinkimas?

Einant tokia logika toliau, mes čia galėtume sugalvoti įvairių naujų k-tų pav., važinėjimui į Washingtoną organizaciniai k-tai, arba palai kymai ryšių su kongresmanais k-tai ir t.t. Taigi, labai greit galima prieiti prie organizacinės painiavos ir šposų, jei jau iš viso nesame priėję. O kad ant to painiavos kelio atsidūrėme, matosi ir iš tų Rezoliucijoms remti K-to paskutinių žygių Washingtono. Štai, draugo pirmam puslapyje iškilmingai buvo pranešta:

"Tuo reikalu, kaip žinome Rezoliucijų komitetas, išsklaidytas po visą Ameriką, šią vasarą gerokai padirbėjo. Paskutinis spaudimas buvo padarytas praėjusią savaitę rezoliucininkams net ištisas tris dienas, rugsėjo 12, 13, 14 lankantis Washingtono ir asmeniškai kontaktuojant senatorius. Rezoliucijų K-to pirm. L. Valiuko pakviesti, delegacijai sudarė: Vytautas Rastonis su žmona, Algimantas su žmona, kun. Jurkevičius, kun. Pugetičius, dr. Vileišis, Algimantas Pautienis ir inž. Nainys. Delegacijai vadovavo Leonardas Valiukas".

Gi po kelių dienų Dirvoj ir Naujienose, Clevelando ALT sk. p-kas Algimantas Pautienis, tas pats, kuris buvo minimas dalyvaujęs Valiuko sudarytoje delegacijoje, paskelbė, kad jis jokioje Valiuko delegacijoje nedalyvavęs.

Tai, va, tau ir devynios. Vienas skelbia, kad jis buvo mano delegacijoje, o kitas sako niekopanašaus, ir kaip mes žinome iš ankstyvesnių pranešimų -- Clevelando ALT sk. delegacija atskirai vaikščiojo pas senatorius ir prašė to paties, ką Rezoliucijoms Remti K-tas jau nuo seno klibina. O jeigu patinkėti Naujienų pranešimui -- tai toji Clevelando delegacija buvo pir-

moji ir ji laimėjo tos rezoliucijos priėmimą.

Taigi ir pasidaro juokinga ne tik mums, bet ir tiems senatoriams, pas kuriuos tos dvi delegacijos kreipėsi. Kitaip sakant, susidarė tokia padėtis, apie kurią mes pradžioje kalbėjome -- nereikalinga kiekvienam žingsniui atskiro K-to, ypačiai laisvinimo kovoje, kada yra Amerikos Lietuvių Taryba, kurios pagrindinis uždavinys ir darbas yra tas, kuri bando vykdyti komitetai tarpusavy lenkyniaudami.

Atrodė, kad su rezoliucijos priėmimu ši dvi guba veikla ir baigsis. Kaip ten nebūtų laimėjimas yra pasiektas ir laimėtojus reikia pagarbinti. Tačiau yra netaip. Štai Rezoliucijoms Remti K-to pranešime spaudai rašoma taip:

"Rezoliucijoms Remti K-to darbas su rezoliucijos pravedimu JAV-bių kongrese nėra baigtas. Rezoliucijoms remti k-tas dės visas pastangas, kad JAV-bių vyriausybė imtųsi atitinkamų žygių tą rezoliuciją įgyvendinti, iškeliant Lietuvos bylą Jungtinės Tautos ir ją ten apginant. Pilnai tuo klausimu bus pasisakyta ateityje. Rezoliucijoms remti k-tas gauna daug sveikintimų. Vietoj sveikintimų, laukiame sugestijų, rekomendacijų ir patarimų dėl ateities darbų ir žygių. Visai akcijai ateity reikės taip pat ir didelės piniginės pasipirties. Pasisyskite dar šiandien savo "našlės skatiką" mums. Visais klausimais rašyti... toliau adresas.

Vadinasi, Komitetas, nors nežinodamas ką toliau daryti, prašo patarimų iš visų ir taip pat siųskite visi "našlės skatiką" atsieit, duokit pinigų, o mes kaip nors sugalvosime, kaip juos išleisti.

Čia vėl reiktų atkreipti labai rimtą dėmesį į tų visų fondų, fondelių, rinklavių organizavimus ir prašymus. Niekas neabejoja, kad mesprivalome remti lietuviybės išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo darbus, tačiau jei mes paskaičiuosime kiek tų visų rinkėjų yra mūsų tarpe -- galima drąsiai tvirtinti, jog esame prisigyvenę fondų ir rinklavių infliacijos. Ir tai yra labai blogas ženklas. Jei ekonomijos infliacija reiškia pinigų nuvertinimą, tai rinklavoje reikš tų pinigų negavimą, nes kiekvienas tautietis galės pasakyti -- arba jis susitvarkykite su įvairiais fondais ir rinklaviomis, arba aš neduosiu pinigų...

Kiekvienas tikslas yra kilnus ir visi prašo Lietuvos vardu, bet, atrodo, yra atėjęs pats aukščiausias laikas, kada mūsų bendruomenės ir politinio vadovavimo organi-

Mums rašo

Ir vėl nesklandumai Chicagos Lietuvių Bendruomenėje

Turbūt nė vienoje Amerikos Lietuvių Bendruomenės Apygardoje nėra tiek daug intrigų, pykčio ir nesklandumų, kaip Chicagos Apygardoje. Tiesa, tos nemalonios intrigos Chicagoje prasidėjo tik prieš du su pusę metų, kada į chicagiškės Bendruomenės vadovybę atėjo nauji žmonės.

Šiais metais, pavasarį, išrinkus naują LB Apygardos valdybą, buvo tikėtasi, kad visos intrigos ir nesklandumai užsibaigs. Bet daugeliui bendruomenininkų toks tikėjimas neišsipildė. Apygardos valdybai įėjus į veikimo vagą, prasidėjo nauji nesklandumai, metami juokingi kaltinimai, kad ji neišėjo prieš JAV LB Tarybos nutarimą, kuriuo Centro valdybą rugsėjo mėn. vykdė Kultūros Fondui piniginių vajų, tuo pačiu nuskriausdama lituanistinio švietimo reikalus.

Apygardos valdyba liepos mėn. 31 d. su lituanistinio švietimo žinovais išdirbo programą lituanistiniam švietimui plėsti ir stiprinti, paskelbdama Apylinkėms, kad Bendruomenės -- rugsėjo mėnuo yra skiriamas lituanistinio švietimo reikalams. Kai kuriems asmenims visatai nepatiko, ėmėsi rašyti kontraversinius straipsnius į Draugą. A. Šantarą, prieš Apygardos val-

zacijos turėtų susėsti prie bendro stalo ir išspręsti tų rinklavių gausumo klausimą. Pilnai užtektų 2-jų kasų -- tai Bendruomenės, per kurią turėtų būti remiami visi kultūriniai ir lituanistiniai reikalai, ir politinio organo kasa, per kurią būtų amokėta visa politinė veikla. Tada tos kasos būtų turtingos ir jos galėtų atlikti žymiai didesnius darbus. Dabar gi, kai yramžiausias 50 prašančiųjų -- visiems kliūna tik skatikai. Visi prašo ir visiems trūksta, o aukotojai ne tik pavargsta kiekvienam kaisiodami skatikus, bet pradedą nesusigaudyti -- kam toji auka tikrai reikalinga ir kam ji nereikalinga.

Ši apžvalga buvo skaitoma per Margočio radijo programą Chicagoje.

dybos iniciatyvą įvykstančią lituanistinių mokyklų mokytojų konferenciją, rugpiūčio mėn. 20 d. Draugui parašytame straipsnyje "Bendruomenė ir Lituanistinė mokykla" pareiškė, kad Apygardos valdybos pirmininkas nesirūpina lituanistiniu švietimu, siūlė valdybos nariams atskiru nutarimu išeiti prieš Kultūros Fondui organizuojamą piniginių vajų. A. Šantarui teko nusivilti, kai valdybos nariai neišėjo prieš aukštesnės institucijos nutarimą.

Br. Nainys, rugsėjo mėn. 15 d. Drauge tilpusiame straipsnyje "Rinkliava Kultūros Fondui", pacitavęs Apygardos valdybos aplinkraščių, kuriuo LB Apylinkės buvo informuojamos, jog Apygardos valdyba šiais metais negalės vykdyti švietimo reikalams piniginių vajų, nes rugsėjo mėn. tokių vajų vykdė Centro valdyba Kultūros Fondui remti, rašo: "Pasigirdo viešų ir pusiau neigiamų pasisakymų dėl tokių centro ir apygardos valdybų užsimojimų... žmonės rimtai nuogastavo dėl lituanistinių mokyklų likimo". Toliau užgrygė A. Šantaro mintis, suabejojo Apygardos valdybos pirmininko idėtu Drauge pareiškimu, kuris buvo tik ramantis. Tokiu Br. Nainio pareiškimu buvau daugiau negu nustebintas, kai jis pristato visuomenei, jog Apygardos valdyba su Centro valdyba susitarus vykdė Kultūros Fondui remti piniginių vajų. Br. Nainys, būdamas JAV LB Tarybos narys, dalyvavo Detroito įvyksiam JAV LB Tarybos suvažiavime, dalyvavo diskusijose ir balsavime, kada buvo priimtas nutarimas rugsėjo mėn. skelbti piniginių vajų Kultūros Fondui remti. Tvirtindamas A. Šantaro minčių tariamą teisingumą, Br. Nainys lyg norėtų, kad Apygardos valdyba pasirinktų anarchijos kelią ir išeitų savo nutarimu prieš Bendruomenės aukčiausio organo nutarimą, paskelbdama rugsėjo mėn. taip pat piniginių vajų švietimo reikalams. Toliau, savo straipsnyje įrodinėja, kad vykdomas Kultūros Fondui vajus pakenks lituanistinėms mokykloms. Fasisakęs, kad buvę Apygardos valdyba dele parama buvo prisidėjusi prie lituanistinių mokyklų egzistavimo,

klausia, iš kur dabartinė Apygardos valdyba gaus lėšų lituanistinėms mokykloms išlaikyti. Anot Br. Nainio, dabartinis vykdomas vajus gali kai kurias mokyklas sužlugdyti. Perskaitęs Br. Nainio aliarmuojantį straipsnį, buvau priverstas peržiūrėti buvę Apygardos valdybos, kuriai jis pirmininkavo, posėdžių protokolus ir surasti tikslus davinius, kokia pinigų suma buvo paskirta tiesioginiai lituanistinėms mokykloms.

loms, kad jos visos galėtų išsilaikyti. Fatikrinę posėdžių protokolus nuo 1965 m. sausio mėn. 1 d. iki 1966 m. gegužės mėn. 8 d. radau, kad buv. Apygardos Valdyba tiesioginiai lituanistinėms mokykloms išlaikyti buvo paskyrusi: Dariaus Girėno Lituanistinė mokyklai -- \$600, Bridgeporto Lit. mokyklai -- \$300, Cicero Aukšt. Lit. mokyklai -- \$100, Melrose Parko Lit. mokyklai -- \$100, Lemonito Lit. mokyklai -- \$100, Taigi, iš viso buvo paskirta lituanistinėms mokykloms išlaikyti: \$1.200. Prie tos sumos dar pridėjus Pedagoginiam Lituanistikos Institutui -- \$200 gaunasi kad lituanistinėms institucijoms egzistuoti buvo paskirta \$1.400.

Dabartinė Apygardos valdyba, pagal susitarimą su Centro valdyba ir Kultūros Fondu, iš dabartinio Kultūros Fondui vykdomo piniginių vajaus, pagal dabartinius vajaus davinius, gaus lituanistinėms mokykloms remti apie \$2.000. Apygardos valdybos pirmininkas rugpiūčio 10 d. raštu prašė Sophie Barkus šėimos radijo vėlandėlių vėdėjų p.p. Dėkui, kad jie iš gauto gegužinėje pelno, kuris buvo numatytas jaunimo reikalams, paskirtų dalį lituanistinėms mokykloms remti. Fonai A. ir F. Daukai su dideliu pasitenkinimu per Apygardos valdybą paskyrė Lituanistinėms mokykloms \$1.400. Taigi, dabartinės Apygardos valdybos pastangomis šiais metais Lituanistinės mokyklos gaus žymiai didesnę paramą.

Labai gaila, kad mūsų spaudoje pasirodo tokie straipsniai, kurie Bendruomenę nestiprina, bet ją tik silpnina.

St. Šiaučiušas

DĖL LEONARDO VALIUKO UŽSIPUOLIMŲ

L. Valiukas vėl pradėjo pulti ALT pirm. inž. A. Rudį ir šmeižti visą Amerikos Lietuvių Tarybą. Tokio turinio rašliava, ypatingai kai ji atsiduria padorioje lietuvių spaudoje (Dirva -- 1966-9-12), gadina mūsų bendrą darbą ir reikalauja atsakymo.

Nemalonu užtikti tokius straipsnius, bet buvo dar liūdniau, kai pamačiau šį "kurinį" vos tik kelioms minutėms praėjus po pasikalbėjimo su juo pačiu. Valiukas skambino iš Chicagos, pakelė į Washingtoną. Jis pranešė paskutinius žiniąs, aš jam perdaviau mūsų informacijas. Trumpai aptarėme rezoliucijų reikalus... Jis su savo delegacija bus Washingtono pirmadienį, aš su ALT skriaus atstovais atvyksiu antadienį vakare... pakviečiau prisidėti prie delegacijos pas sen. Lausche... viskas pilnoje tvarkoje iš mūsų pusės... dar kelios pastabos... pasimatysime Washingtono, laimėsime.

... dar kartą skaitau straipsnį, nesinori tikėti, kad čia kolegų Valiuko redakcija... kodėl jis mus taip šmeižia?

Leonardas Valiukas nori žinoti, ką padarė ALT paskutinių kelių metų bėgyje. -- Tegul jis paklausia JAV vyriausybės, kongreso narių, gubernatorių, jie žino, nors ir neskaitytų lietuvių spaudos.

(Nukelta į 4 psl.)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt — Import. Germ. brandy 5th — \$5.19
2. Imported Canad. whiskey 5th — \$3.98
3. Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
4. Banana Liqueur 5th — \$3.98

5. May Wine — Imported 5th — \$0.98
6. Riccadona Vermouth 5th — \$1.29
7. Christian Brothers Wine 5th — \$1.49

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Vytauto Beliajaus Clevelande belaukiant

Spalio 23 dieną 5 v. p.p. Naujosios Parapijos salėje, turėsime progos praleisti popietį su V.F. Beliajum.

Kiekvienais metais jis keliauja tūkstančius mylių, mokydamas tautinius šokius Amerikos universitetuose bei mėgėjų grupėse. Šio metinio maršruto vedamas, atvyksta jis ir Clevelande. Dėl savo kuklumo ir nenoro reklamuotis, šis lietuviškasis ambasadorius, labai plačiai žinomas ir gerbiamas

DĖL LEONARDO VALIUKO UŽSIPUOLIMŲ...

(Atkelta iš 3 psl.)

Žino ar nežino Valiukas, kad JAV Kongresas mini Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį, birželio įvykius, kad JAV nepripažįsta Lietuvos įjungimo į komunistų vergų imperiją? Ar girdėjo Valiukas, kad daugelis gubernatorių ir burmistrų išleidia proklamacijas šių sukaktių proga ir kad valstybės departamentas padaro atitinkamus pareiškimus Lietuvos laisvės klausimu? Žino ar nežino Valiukas, kad eilė prokomunistinių organizacijų keikia ALT, kad ji pasipriešino JAV vyriausybei ir išėjo į žiaurią propagandinę kovą prieš JAV --SSSR konsulinę sutartį ir eilę kitų sutarčių? Praėjo beveik trys metai, bet JAV Senatas dar nėra patvirtinęs komunistų šnipų lizdų padidinimą. Ar žino Valiukas, kiek kongresmanų padėjo ALT už stiprią paramą Atstovų Rūmų Priešamerikinės Veiklos Komitetui, kai ružavieji ir jų pašliaužos siekė to komiteto sunaikinimo?

Gal kartais Valiukas girdėjo apie kongr. Kersteno apklausinėjimus ir rezoliuciją? Ar atsimena Valiukas, kad Atstovų Rūmų Užsienio Reikalų Komiteto Pabaltijo rezoliucijų klausimu vykusiam apklausinėjime buvo patiekta ALT pirm. memorandumas, bet niekas nekvieta Valiuko? Kur yra jo ekspertai, kodėl jie neatsidė savo "vadą"? Žino ar nežino Valiukas, kad ALT parėmė lapkričio 13 d. manifestaciją su stambia auka ir kad eilėje kolonijų aktyvus tvarkė ALT skyriai?

Žino ar nežino Valiukas, kad Pabaltijo rezoliucijos nejudėjo iš apdulkėjusių komitetų stalčių tol, kol neįsikišo ALT?

Nėra tikslo bei naudinga mūsų laisvinimo darbo eigoje eiti į polemiką. Tuo pasinaudoja tik mūsų priešai, ilgą laiką laikiau Valiuką rimtu vyru, bet pasirodė, kad klydau.

K. Algimantas Pautienis
ALT Clevelando Skyr. pirm.

LIUDAS SAGYS

amerikiečių visuomenėje, lietuviams yra beveik nepažįstamas. Daugiausia tik senesnieji ateiviai, ir jų antros kartos atžalynas, atsimena Beliajų kaip pionierių tautinių šokių srityje, kuris nuo 1933 metų steigino lietuviškas kolonijas savo gražiais ir niekam nežinomais lietuviškais šokiais.

Kai Vytis pasiekė šio žemyno krantus 1923 metais, būdamas vos 12 metų, lietuviško apaštalinimo darbas jo planuose neegzistavo. 85 metų dzūkės senelės lydimas, vyko į šiaurinę Chicagos miesto dalį pas tetas, kurios apie savą lietuvišką kilmę gėdyjosi net ir kalbėti. Jaunasis Vytkas nuo pat pirmos dienos gavo naują Fin vardą, jam buvo uždrausta net ir žodį ištarti lietuviškai, kad kaimynai neišgirstų ir nesužinotų apie jų naują giminaitį iš "gėdingo" krašto Lietuvos.

"Šitokiose sąlygose su gyvenimo nebuvu. Kuo jos man daugiau draudė, tuo aš labiau spyrčiau", sako Beliajus.

Sužinojęs, kad Chicagos mieste gyvena daug lietuvių, dingdavo iš namų ištisais savaitgaliais. Jo tetų didžiausiam nusivylimui, Bridgeporto lietuviškas jaunimas, kuris tuo laiku pasilinksminimuose dainuodavo rusiškų melodijų dainas, šokdavo lenkiškus bei rusiškus šokius, gavo naują vadovą. Vakarėliuose jis juos mokino lietuviškų šokių, dainų, pasakų. Aiškino jiems apie gražią Lietuvą, diegė juose akstiną, kuris padėtų nesigėdinti savo krašto, savo kilmės, savo kalbos.

Kai 1933 metais Chicagos lietuviams prireikė kokių nors būdų pasireikšti tuo laiku jų mieste vykusioje pasaulinėje parodoje, visų akys nukrypo į Vytį Beliajų. Jo pastangomis, reikalo verčiama, susikūrė pirmoji tautinių šokių grupė ne tik Chicagoje bet ir Amerikoje. Su dideliu pasisekimu jie šoko parodoje pirmą sceninį lietuvišką šokį "Dzūkų polką". Atsiliepmiai buvo puikūs ir po šio pasirodymo jaunimas nenorėjo skirstytis. Lietuviško entuziazmo vedami, jie įsteigė "Lietu-

Tautybių parodoje, įvykusioje rugpjūčio 16, 17 ir 18 d. Statler viešbutyje Clevelande, D.L.K. Birutės draugijos narių pastangomis gražiai įrengta lietuvių tautodailės darbų paroda lankė ir aukšti vietos valdžios pareigūnai. Nuotraukoje iš kairės: G. Kudukienė, šiais metais iškiliausia piliete išrinkta DLK Birutės d-jos Clevelando sk. pirmininkė S. Knistautienė, nuoširdus lietuvių bičiulis County Auditor Ralph J. Perk ir T. Urbaitienė.

vių Jaunimo Draugiją". Rodėsi jie įvairiomis progomis Chicagoje, važinėjo po kitas Amerikos lietuvių kolonijas, daugelį užkrėtė nauja lietuviškumo liga.

Frasidėjus antram pasauliniam karui, draugijos vyrai šokėjai paliko Chicagą ir karių eilėse išsiklaidė po visą pasaulį. Pačiam Beliajui pasitaikė proga persikelti mokytojauti Fairhope miestą Alabamos valstijoje. Pirmoji šokėjų grupė iširo. Tačiau jaunimas neužmiršo savo mokytojo. Jie rašė jam laiškus iš fronto linijų, iš apmokymų stovyklų, iš Atlanto ir Pacifiko vandenynų, bei artimų ir tolimų Amerikos miestų.

"Neturėdamas laiko visiems rašyti atskirų laišku, siuntinėjam mimeografuotus. 1943 metais tą laišką pradėjau spaustinti spaustuvėje". Taip gimė mažas, vos 4 puslapių, daugiausia asmeniškomis skaitytojų žiniomis pripildytas, laikraštukas "Viltis".

"Viltis, kad karas greitai pasibaigs, Viltis, kad išgysiu iš baisios džiuvos ligos, Viltis, kad mano šeima, vaikiečių ir rusų persekiojama Lietuvoje, išliks gyva", rašo Beliajus.

Laiškai ir susirašinėjimas su Lietuvių Jaunimo Draugijos nariais negalėjo užpildyti spragos Vyčio gyvenime. Būdamas Alabamoje, jis vėl pradėjo mokinti tautinius šokius. Tik šikartą lietuvišku rūbu vilkėję šokėjai buvo grynai amerikoniai. Fairhope miesto visuomenėje ši nauja idėja rado daug entuziastingo pritarimo. Jo grupė pasidarė dažnas svečias įvairiuose pietinių valstijų tautiniuose festivaliuose. Universitetai ir tautinių šokių draugijos, pamatę naują

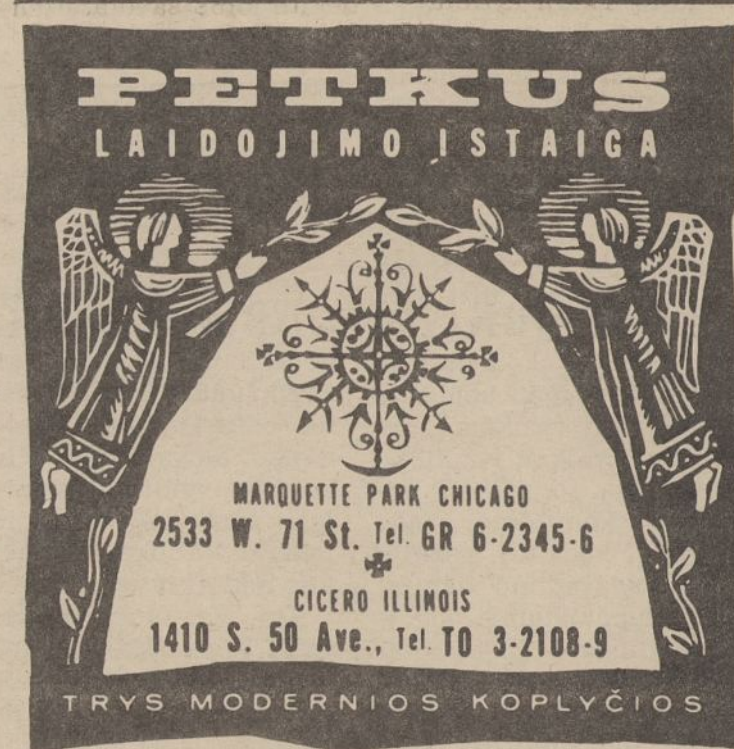
talentą, ėmė kvieisti ji tautinių šokių sesijų ir festivalių pravedimui.

Bevažinėdamas ir bedėstydamas daugiau kaip 200 universitetų, Beliajus atydziai studijavo kitų tautų etnologiją. Jopatyrimas šioje srityje pasidarė toks didelis, kad karui pasibaigus, ir "Vilčiai" nustojus savo tiesioginio tikslo, Vytis davė jai naują paskirtį: "Tai tautinių šokių, tautosakos ir lituanistikos žurnalas".

"Viltis" leidžiama anglų kalba. Ją prenumeruoti (Nukelta į 5 psl.)

V. Beliajaus leidžiamo žurnalo "Viltis" viršelis.

Vyt. Alantas

VISKAS GALĖJO IR KITAIP SUSIKLOSTYTI...

(Premijuota novelė)

(11)

Tas jos laiškas užklupo mane kaip audra. Aš maniau, kad jau buvau priėjęs liepto galą, o dabar Aušra vėl man stumtelėjo į tokį sukūrį, kad nei krašto nei dugno nematyti. Aš ėjau pas Gabriūną jausdamas lyg sąžinės graužimą, lyg norą "pasitaisyti", bet po Aušros laiško vėl viskas apsisvertė aukštyn kojom. Aš esu fatališkai nešamas į kažkokius auksinius miglynus, kur žybčioja ugingi žodžiai: Aš pas Tave ateisiu!

Tie žodžiai buvo paryškinti tokiu piešinėliu: Prie atviro lango rymo vyriškis ir pro didelius žiūronus dairosi po padangę. Iš aukštybių amūro sparneliais leidžiasi moteriškė užsikabinusi didelį rožių vainiką ant kaklo. Apačioje parašas: Aš ateinu pas Tave...

4.

Stebuklingas Vilniaus pavasaris! Aš jį pavadinau mūsų meilės legenda šventaragio slėnyje. Mes su Aušra vaikščiojame senomis, siauromis Vilniaus gatvėmis, kartais išklystame už miesto, bet kažkaip daugiausia laiko praleidžiame ant Gedimino kalno ir aplink Katedrą. Vieną

pavakarij mes užėjome į Katedrą. Aš paprašiau zakristijoną parodyti mums po didžiojo altoriumi akmenį, ant kurio kūrenosi kadaise Perkūno garbei Amžinoji Ugnis. Jis mums aiškino, kad Katedros vietoje kadaise stovėjusi Perkūno šventykla. Aš prisiminiau iš istorijos, kad Katedra amžij eigoje triskart sudegė ir pagaltojau, kad, matyt, Perkūnas nelabai buvo patenkintas, kad ant jo šventyklos pamatų buvo pastatyta krikščioniška maldykla...

Saulėlydžio metu miestas nuo Gedimino kalno skendė eterinėje šviesoje, kurioje bažnyčių bokštai virpa, tartum atspindėję daiktai pajudintame vandenyje. Neris, apjuosęs karališką miestą sidabrine juosta, kažkur išnyksta santėmimuose. Kai iš kažkurio bokšto pasigirsta varpo garsai, kuriems tuojau atsiliepia Geležinio Vilko skardenimas nuo Gedimino kalno, tuomet visas miestas ima ritmingai siūbuoti melsvoje erdvėje, tartum fantastinis pasakos laivas mėlyname okeane. Tuomet mes su Aušra girdime iš tolybių atplaukiančią vaidilūčių giesmę, susiliejančią su mišparų maldomis, ir tada karalius Gediminas išeina iš savo požeminių rūmų pasivaikščioti po šventaragio slėnį. Jo kairėje iškilmingai žygiuoja krivis Lizdeika, o dešinėje kukliai dēlioja žingsnius jo giminaitis šv. Kazimieras...

Mes su Aušra gyvename mūsų meilės vaiskiai apšviestame pasaulyje. Jos grožis, jos virpantis moteriškumas ir nesvyruojantis atsidavimas man nuobodžią kasdienybę pavertė niekad nesibaigiančia pavasario švente, ir mano gyvenimas nuplaukė nauja vaga. Aš sudeginau visus tiltus į praeitį, gyvenau tik dabartimi ir miglotomis svajonėmis apie ateitį.

Po tais žodžiais buvo nupieštas toks paveikslukas: Dvi žmogystos — vyras ir moteris — klūpo prie aukuro. Iš vienos pusės juos laimina ilgabarzdis krivis, iš kitos — šventasis. Iš aukštybių, ant debesėlių rymodami, žvelgia į juos angelukai, o iš kitos pusės palankiai nusiteikęs, lyg žaizdamas Perkūnas leidžia į juos zigzaguoatą žaibą, kurio vienas galas vyniojasi aplink jų kaklus, lyg ir sujungdamas juos amžinybės ryšiais. Apačioje parašas: Mūsų meilės legenda šventaragio slėnyje.

★

Nemėgstu ligoninių. Visada galvojau, kad ligoninė yra prieškambaris į Amžinybę. Gerai kad Aušra pažinojo ligoninės direktorių, kažkokį Dr. Nemeiką. Ji išprašė man mažą, ankštą kambarėlį trečiame aukšte. Kambarėlis nekoks, matyt, buvęs sandėliukas, bet čia vis dėlto patogiau, kaip tvarkytis bendroje palatoje su visokiais suskretėliais. Jau nekalbant apie tai, kad aš galiu čia laisvai pasikalbėti su Aušra, mano "palata" dar ir tuo gera, kad ji pabrukta po pačia psstoge. Jei kartais per oro aliarmus pataikytų bomba, būtų arčiau į dangų... O tų aliarmų priešai neskundžia. Doktorai, slaugės ir sugebą žygiuoti ligonys kraustosi į rūšį, o prirakintieji prie lovų turi žiūrėti į lubas ir ištempti ausis klausytis žvėriškų lėktuvų narnėjimo. Kas tave nutemps į rūšį nuo trečiojo aukšto? O pats pajudėti negaliu, nes mano kairioji koja sugipsuota, kairysis šonas subandažuotas ir kairioji akis aprišta. Žodžiu, visas mano kairysis "aš" ligonis. Kaip aš išlikau gyvas, nežinau. Ir nežinau, koks velnio pasparda įmetė man granatą pro langą...

(Bus daugiau)

V. Beliajus...

(Atkelta iš 4 psl.)

ja universitetų bibliotekos, tautinių šokių draugijų nariai, bei šiaip tautosaka besidominčių žmonių grupės. Lietuvių tarpe ji nėra populiari. Daugumas mūsų net nežino, kad ji iš viso egzistuoja. Tuo tarpu "Vilties" žurnalo didžiausias eilučių skaičius atitenka Lietuvai, jos istorijai, rūbams, šokiams, papročiams. Dažnai ištisi numeriai, papuošti dailiomis lietuviškomis fotografijomis, yra skirti tik Vyčio mylimo krašto populiarinimui.

Kaip vertina amerikiečiai Vyčio pastangas?

Dr. Richard Kraus -- Columbijos Universiteto profesorius, vadina jį "The most outstanding authority in International Folk Dance", o jo žurnalą: "The best folk dance magazine to have been published during the past 15 years".

Šalia "Vilties", Beliajus yra išleidęs kitų lietuviškų leidinių anglų kalba: "Dance and be merry" -- lietuviškų pasakų, padavimų, dainų ir šokių rinkinys, "Dance of Lithuania" -- 54 šokių knyga.

Šie metai V. Beliajus "Vilčiai" 25-tieji. Amerikiečiai skaitytojai rengia jam paramos vakarus po visą kraštą. Surinkti pinigai yra siunčiami jam žurnalo leidimo skoloms padengti. Clevelando Katalikų Moterų Sąjungos 36-ji Kuopa yra pirmoji iš lietuvių tarpo, šia gražia pro-

CHICAGOS JAUNIMO CENTRAS PASIDARĖ PER ANKŠTAS

Vl. Ramojus

Beveik visos mažesnės lietuvių kolonijos turi lietuvių namus su salėmis ir patalpomis įvairiems lietuvių susibūrimams. O Chi-

cijoms, kažin, kokiam kampe šiandien būtume prisiglaudę?

Bet ir populiariusis Chicagos Jaunimo Centras šiandien jau nebe-

Užgirdę užuominas, kad tėvai jezuitai jau pasiryžę neužilgo pradėti naują Jaunimo Centro statybą, su Alb. Valentinu vieną vakarą nuvykome pas Jaunimo Centro direktorių kun. J. Kubilių, išsiaiškinti tikrosios padėties.

Kun. J. Kubilius paaiškino, kad aktualiausia problema yra tame, jog Jaunimo Centras nebėgi sutaipinti viso lietuviškojo turto, kurio vertė yra neįkainojama. Pasaulio lietuvių archyvas buvo priimtas prieš dvejus metus. Jame daug brangaus turto, bet visa tai išmėtyta po Jaunimo Centro rūsius ir kitas paviates. Muzikologijos archyvas su neįkainojamos vertės medžiaga priglaustas nedideliame kambaryje.

Taip pat yra 30,000 tomy lietuviškų knygų biblioteka, kuriai visai nėra vietos. Pradėtas organizuoti liaudies meno muzėjus, kuris neturi jokios patalpos. Kultūros Fondo knygų sandėliai išmėtyti po sceną ir aktorių persirengimo kambariuose. Čiurlionio galerija jau 9 metai kai vengtuoja labai mažoj patalpoje. Pradėtas organizuoti lietuvių foto archyvas, bet ir tam nėra jo-

Į Jaunimo Centro skaityklą suploaukia visa naujausia laisvojo pasaulio lietuvių spauda. A. Kezlio nuotrauka

cagoje tiek daug kalbėta, planuota, bet nieko konkretaus kol kas nepadaryta. Jei lietuviai jezuitai prieš dešimtį metų Chicagoje nebūtų pastatę Jaunimo Centro ir jo durų neatidare visų pakraipų patriotinėms lietuvių organiza-

gali patenkinti lietuvių visuomenės reikalavimų. Jis darosi per ankštus. Sekmadeniais nebėgi sutaipinti jaunimo organizacijos -- skautai, ateitininkai ir kiti. O ką bekalbėti apie vyresnius, kuriems sekmadeniais po pamaldų Jaunimo Centre jau visai vietos nebėra. Todėl neuostabu, kad Chicagos lietuviai jau treči metai kaip prašo tėvų jezuitų plėsti Jaunimo Centrą, nes dabartiniame -- Chicagos lietuvių organizacinis gyvenimas nebėgi sutaipinti.

ga ištiesusi Vyčiui Beliajui bičiulišką ranką, jo Clevelande buvimo proga rengdama šią susipažinimo popietę. Padėkite joms savo atsilankymu.

Jeigu jūsų automobilis nebėra toks koks buvo, Prašykite mūsų patogią paskolą automobiliui.

Jūs sutaupote kai finansuojate iš anksto.

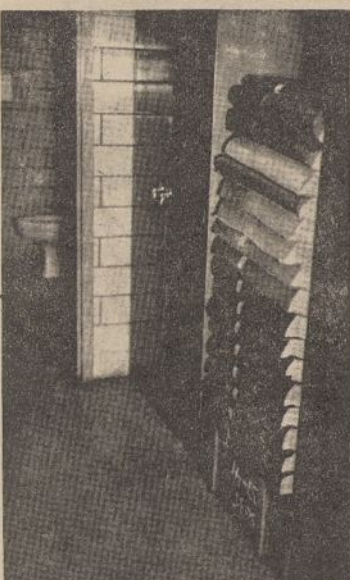
Gal jūsų automobilio sparnai dar ir nenukrito, bet jei galvojate apie naujo ar vartoto automobilio įsigijimą, esame pasiruošę pagelbėti.

Sutaupote pinigų, kai iš anksto apsirūpinat Cleveland Trust paskola, nes mes skoliname jums betarpiškai. Ir kai niekas daugiau, o tik mudu du tariamės dėl paskolos, ji ir darosi pigesnė. Tikrumoje, galite sutaupyti net iki \$150.

Svarbiausia, kai susitvarkote piniginius reikalus iš anksto, galite susikoncentruoti į pirkinį, o ne į paskolą.

Taigi, pažvelkite į savo automobilį -- ir į ateities kelią. Po to, kreipkitės į mus -- bet kuriame iš 78 skyrių.

Cleveland Trust
DIDŽIAUSIAS OHIO BANKAS

Dalis Pasaulio Lietuvių archyvo sukrauta rūsy... A. Kezlio nuotrauka

kio kampo. Ir sportininkai, kurių tiek daug yra, tegali naudotis tik dviem klasėmis.

Tokia padėtis versta vertė lietuvių jezuitus ką nors daryti. Jie lengviau atsiduso, kai Lietuvių Bendruomenė buvo pasiryžusi statyti rūmus. Bet iki šiol vis niekas nesiėmė iniciatyvos. Tad šių metų birželio mėnesį susirinkę lietuviai jezuitai nutarė susirūpinti Jaunimo Centro praplėtimu ir tą darbą pavedė kun. J. Kubiliui, kuris sau padėjėjais pasirinko kun. J. Borevičių ir kun. B. Krištanavičių.

Tad lietuvių tautos turtui apsaugoti tėvai jezuitai ir nutarė didinti dabartinį Jaunimo Centrą, tam prašydami visų lietuvių pagalbos. Sklypas jau nupirktas, žemės klausimas išspręstas. Reikia 250,000 dol. ir dabartinis Jaunimo Centras dvigubai padidės. Naujajame pastate savo raštinę galės turėti LB vykdomieji organai, taip pat bus didelė

Ankštame Jaunimo Centro direktoriaus kun. dr. J. Kubiliaus kabinete. Kairėje Vl. Ramojus, dešinėje Alb. Valentinas. A. Kezlio nuotrauka

skaitykla su lietuviška seklyčia, kur prie kavos puodelio bus galima apsišviesti spauda ir literatūra, vesti pokalbius, diskusijas; bus daug vietos sportininkams, o svarbiausia, -- modernios patalpos įvairiems archyvams -- lietuvių tautos turtui apsaugoti.

Milžiniškas Jaunimo Centro statybos vąjus prasidės artimiausiu laiku. Lapkričio 20 d. ruošinama vakarienė, įnešant asmeniui 100 dol. auką Jaunimo Centro statybai. Čia kun. J. Kubilius pabrėžė, kad iki šiol visuomenės patikėtos sumos tėvams jezuitams niekuomet nebuvo panaudotos blogai. Tėvai jezuitai, vos išikūrę Chicagoje ir dar neturėdami sau tinkamų patalpų, pirmiausia pastatė Jaunimo Centrą lietuvių visuomenei, o tik vėliau vienuolyną.

Jaunimo Centre iki šiol telpa Chicagos aukšt. lit. mokykla, Pedagoginis institutas, Operos choras, Scenos darbuotojų sąjunga, ke-turios liet. tautinių šokių grupės ir 36 įvairių pakraipų organizacijos, ne-skaitant jų padalinių. Metų bėgyje per Jaunimo Centrą pereina virš 100,000 lietuvių. Kad Jaunimo Centrai bus uždėta tokia didelė misija lietuvių dirvonuose, kaip kad dešimtmečio istorija parodė, tėvai jezuitai pradėdami dabartinio Jaunimo Centro statybą tikrai nesitikėjo. Bet šiandien tai byloja ir statistikos ir gyvieji vaizdai.

Taip ir aną vakarą mes perėjome visas sales, klases, rūsius, požemius. Niekur neradome tuščio kampelio, visur viskas perpildyta. Kun. Alg. Kezys kai kurias detales užfiksavo fotoobjektive, o mes neatlaidžiai spaudėme kun. J. Kubilių.

-- Kada galvojat pradėti statybą?

-- Reikia skubėti. Todėl noriu prašyti visų kuo skubiausiai siųsti aukas, nes ateinantį pavasarį ar vėliausiai ankstyvą rudenį būtinai reikia pradėti darbus. Juk 1968 metai Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukaktį žymi. O tiems iškilmingiems metams ir norim užbaigti statybą.

-- Ar tikrai ateinančiais metais jau galėsite pradėti?

-- Tai priklausys ne nuo mūsų, bet nuo visų.

-- Koks tai interesas jezuitams. Tur būt pelno gerai gaut?

-- Jezuitams tai ne pelnas, o tik rūpestį neša. Bet anas rūpestis toks mažas prieš kitą rūpestį -- kad išsaugoti lietuviškas vertybes kuo ilgiausią laiką, kol jas bus galima perduoti laisvai lietuvių tautai tėvynėje. Kai statėm dabartinį Jaunimo Centrą, mums buvo didžiausias rūpestis, kad turėtum prisiglausti aukšt. lituanistikos mokykla, nes lietuvių tautai išeivija turi išauginti naujų Kudirkų, Basanavičių, Maiorinių. Dabar, kaip matot, jau visą dešimtmetį ši mokykla gražiai dirba po mūsų stogu, o jau išdygo visai kiti rūpesčiai.

-- Kaip galvojat milžinišką statybos vąjį ir darbą pravesti?

-- Savo širdyje galvoju, kad šis darbas yra visų lietuvių. Tad tikėdamasis visų pagalbos, manau, kad uždavinį nors gal ne iš karto, bet palaipsniui įvykdysiu. Ką padarysim, padarysim visi kartu. O padaryti mes galim daug.

Bent Chicagoje pasitikėjimas lietuviais jezuitais, jų tautiškumu, bendruomeniškųjų reikalų supratimu yra visuotinis. Tą yra pajutę ir kitų kolonijų lietuviai, kuriems teko aplankyti

Jaunimo Centre vienoje klasėje radome repetuojant Operos vyrų chorą. A. Kezlio nuotrauka

DĖMESIO!

SANTAUPŲ ĮNESTOS IKI SPALIO 10 D. IR PALIEKAMOS BENT METŲ KETVIRČIUI, NES A NUOŠIMČIUS SKAITANT NUO SPALIO 1 D.

NUOŠIMČIAI SKAIČIUOJAMI KAS PUSMETĮ

Society NATIONAL BANK

BANKAS PILNAM PATARNAVIMUI

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

HELP WANTED MALE

TRAINERS
SPOT WELDERS
&
PUNCH PRESS
Day and afternoon shifts.
HAWTHORNE METAL PRODUCTS
CO.
4336 Coolidge
Royal Oak, Mich.
(100-109)

WANTED JOURNEYMAN
AUTOMATIC SCREW MACH. MAN
FOR BROWN & SHARPES
is needed by a small but well established company. If you are the man we are looking for you can secure a good income and future with:
LATTNER BROS. MACHINING CO.
650 E. Troy, Ferndale, Mich.
313 — JO 4-6741
(100-104)

FACTORY HELP
PORTER—2ND SHIFT
Also—Various Production—Openings
Excellent working conditions
Good salary
Liberal fringe benefits
Modern plant servicing the food industry.
Apply—8 A.M.—12 noon
GRIFFITH LABORATORIES
855 Rahway Ave., Union, N. J.
(96-104)

JOURNEYMEN
TOOL & DIE MAKERS
DRAFTSMAN
Experience in layout work. Must be proficient in drafting & good at figures.
MALE or FEMALE
CUSTOMER SERVICES
Must be able to do Drafting & Blue Prints. Apply Personnel Office 8 A.M. to 5 P.M.
CRAWFORD DOOR CO.
4270 High St. Ecorse, Mich.
An Equal Opportunity Employer (102-103)

MECHANICS
CONSTRUCTION
EQUIPMENT
CLASS A
For Tractor, Loader, Grader and Diesel Engine. Experience necessary. This is a steady job for qualified man with a good hourly rate and fringe benefits. Advancement to field service man if you can be away from home.
MR. HILTON JONES
WOLVERINE TRACTOR
& EQUIPMENT CO.
Redford Station, Box 4705
Detroit, Michigan 48219
or Call 313 — 444-4840
(102-103)

SUPERVISOR

Immediate opening on 2nd shift production line. Previous supervisory experience and mechanical knowledge of production machinery required. Paid holidays, vacation and incentive program. Apply in person or write to:

BLOCKSOM
COMPANY
Personnel Manager
5th & Mich. Blvd.
Michigan City, Ind. 46360
An Equal Opportunity Employer (103-107)

WANTED AT ONCE
FIRST CLASS SKILLED
SCREW MACHINE OPERATOR
NO DIFFICULT—Set up (drill and cut off only). All benefits. 50 to 58 hrs. per week. Wage open. Modern air conditioned locker room. Full or part time. Day or night shift.
TOP NUT MANUFACTURING CO.
18720 Krause Riverview, Mich.
313 283-3380
between 8 A.M. & 5 P.M.
(103-109)

CHEMICAL LABORATORY TECHNICIANS

Good fringe benefits and wage rates. High school diploma required.

Apply Personnel Manager
I.C.I. (ORGANICS)
INC.

333 Main Street
Dighton, Mass.
Tel. 617 — 669-2611
(101-105)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
or
1ST CLASS MEN
SPINE OPERATORS
WET & DRY FORM
GRINDERS
TEMPLATE FORM
GRINDERS
RACK TOOTH MILL
OPERATORS

Expansion program with progressive company.
Steady work, overtime and top fringe benefits, willing to relocate.
APPLY OR CALL FOR
APPOINTMENT
DETROIT BROACH AND
MACHINE COMPANY
950 S. ROCHESTER RD.
ROCHESTER, MICH.
313 OL 1-9211
An Equal Opportunity Employer (94-103)

Jaunimo Centras...

(Atkelta iš 5 psl.)

Chicagos Jaunimo Cent-
rą, kur šalia stovi graži
koplyčia ir žaliame sode-
lyje paminklas Žuvu-
siams už Lietuvos lais-
vę prisiminti: kur sek-
madieniais apie 11 val.
ryto vienu metu krykš-
tauja 400-500 lietuviš-
ko jaunimo liudydami,
kad ir jie auga lietuvių
tautai; kur vyksta koncer-
tai, minėjimai, paskai-
tos, susirinkimai ir ei-
lės kitų lietuviškos veik-
los atspindžių. Ir kažin,
ar atsiras tokių, kurie
pagailės prieinamos ki-
šenei sumos šio būtino
lietuviškojo kampo pra-
plėtimui. O naujasis pa-
statas, sujungtas su da-
bartiniu Jaunimo Centru
už paminklo šaus į šiau-
rę vienuolyno link, su
vienuolynu, koplyčia ir
paminklu, sudarydamas
jaukų savųjų pastatų an-
samblį.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS UŽSIMOJIMAI

Rugsėjo 18 d. Detroi-
te kalbėjo JAV LB C.
v-bos pirm. J. Jasaitis.
Jis iškėlė šeimos ir mo-
kyklos svarbą auklėjant
mūsų lietuvišką atžaly-
ną bendruomeninėje --
lietuviškoje dvasioje. Ap-
gailestavo, kad liuanis-
tines mokyklas lankoper
mažas vaikų skaičius.
Esą apie 4000 vaikų. Iš
tikrųjų turėtų būti žy-
miai daugiau. Kvietė tė-
vus, kad jie neatimtų iš
vaikų didžiosios dovanos
-- lietuviybės ir krikš-
čioniškojo auklėjimo.
Paliėtė LB Kultūros
Fondo reikalus, apgai-
lestaudamas, jog KF ne-
gali visų darbų atlikti
dėl lėšų stokos. Ypatin-
gai sunkia našta gula
ant KF Aleksandryno iš-
leidimas. Kadangi šie ve-
ikalai tarnauja mokslo
reikalams, finansinė na-
šta negali būti laikoma nei-
giamu reiškiniu mūsų
darbe.

LB pirmininkas buvo
užklaustas, kaip LB ruo-
šiasi švęsti Nepriklaus-
mos Lietuvos 50 metų su-
kaktį 1968 m.? J. Jasai-
tis nurodė visą eilę nu-
matytų darbų. Labiausiai
įsidėmėjau numatytą iš-
leisti anglų kalba knygą
apie tai, koki įnašą lie-
tuviai padarė į Ameri-
kos gyvenimą.
Šis darbas, mano su-
pratimu, bus vienas
reikšmingiausių. Jau

STENOGRAPHER

Expd. Able to take shorthand, use
elec typewriter & IBM transcriber.
Knowledge general office routine.
NE plant loc. Crown Products. 2121
Wheatfield Lane, Pl 4-4452.
(97-103)

Kun. P. M. Urbaitis, Lietuvių Saleziečių Įstaigos Įgaliotinis, da-
bar besilankęs Clevelande, prašo clevelandiečių pasiimti globoti
vieną iš penkių našlaičių, Stepuką Percevičių, 8 m. amžiaus. Šią
vasarą, motinai po ilgos ligos pasimirus ir tėvui vargstant su su-
triuškintu kasyklose nugarkauliu, iš Anglijos pas lietuvių sale-
ziečius Italijon atvyko penki našlaičiai -- Percevičiai. Norintieji
privačiai ar organizuotai ištiesti našlaičiams mielaširdystės ran-
ką, skubiai tegu rašo kun. P.M. Urbaitiui, Instituto Salesiano Li-
tuano, Castelnuovo Don Bosco, (Aistij) Italia, Nuotraukoje kun. P.
Urbaitis tarp saleziečių auklėtinų. Prieky našlaitis Stepukas.
V. Žukausko nuotrauka

šiandien, anot p-ko pa-
reiškimo, universitetuo-
se dirba virš 300 lietu-
vių mokslininkų. O kiek
jų nežinome iš seniau-
čia gyvenusių? Darbas
bus milžiniškas, bet
naudingas.

J. Jasaitis buvo už-
klaustas, kodėl nei JAV
LB C. V-bos vadovybė,
nei FLB p-kas J. Bachu-
nas nedalyvavo garbės
prezidiume per Šiluvos
koplyčios pašventinimą?
Atsakė, kad nei FLB nei
JAV LB pirmininkai ne-
buvo pakviesti.

(am)

PARDUODAMI NAMAI

BEVEIK NAUJAS NAMAS, 2
miegamieji žemai, padalintas
rūsų, 2 automob. garažai, gra-
žus didelis sklypas.

ŠEŠIŲ KAMBARIŲ vienos
šeimos namas, 1 mieg. žemai,
2 -- viršų, pilnas rūšys, 2
garažai, nebrangus, prie pat
185 gt.

DIDELIS PLYTINIS, 3 mie-
gamieji, tuščias, pilnas rūšys,
garažas.

DVIEJŲ ŠEIMŲ, 6-6 (side
by side), 2 atskiri rūšiai, ga-
ražai, prie Lake Shore Blvd.

MURINIS, 2 miegamieji apa-
čioj, 2 -- viršų, lengtas rū-
šys, garažas, Patogi vieta.

10 ŠEIMŲ APARTAMENTAI
netoli Neff Rd, Geros pajamos.

Norintieji pirkti ar par-
duoti prašome skambinti
EAST SHORE REALTY
Juožas Mikonis-Realtor

United Multiple Listing
Service

780 E. 185 St. IV 1-6900
arba vakarais KE 1-2190

ONE
GIFT
WORKS
MANY
WONDERS

UNITED
APPEAL
OCTOBER 17-27th

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas
išmokamas du kart
per metus.

**MUTUAL
Federal
SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION**

Pirminis, sutartinis ir penktadienis
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Sutartinis nuo 9 val. ryto iki 8 v. val.
Šeštadienis nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų
Tradiciškai uždaryta viena diena.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

DIVIDEND CHECKS MAILED
QUARTERLY ON INVESTMENT
SAVINGS ACCOUNTS

4½%

We Invite
Your Savings

**ST.
ANTHONY**

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas, Exec. Secv.
1447 SO. 49th CT. • CICERO, ILLINOIS 60650
HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED
PHONE 656-6330

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

DĖKOJAME UŽ TALKĄ

Gražiai pavykęs Dirvos vakaras nebūtų susilaukęs tokio pasisekimo, jei rengime nepasireikštų būrys darbščių talkininkų ir talkininkų. Prie vakaro rengimo darbų labai daug darbavosi visa ALT S-gos Clevelando skyriaus valdyba -- K. S. Karpus, pirm., Vl. Blinstrubas, V. Stuogis, St. Lukoševičius, V. Benokraitis. Vakaro metu talkino -- V. Orintas, E. Varekojis, L. Dautartas, V. Vinclovas.

Esame dėkingi p. K. Šlapelienei už dovaną -- originalų paveikslą -- kurį laimėjo J. Kaklauskas. Prie laimėjimų pravedimo darbavosi R. Čiurberkienė, J. Gailiusytė, V. Stuogis, J. Malskis ir Z. Dučmanas.

Svečius skoningai, kruopščiai ir gausiai vaišino energinga šeimininkė p. Navickienė su savo padėjėjomis.

Visiems talkininkams ir talkininkėms, prisidėjusiems prie techniško vakaro ruošimo darbų, programos dalyviams ir gausiems svečiams reiškiamas nuoširdžią padėką. Dirva

SVEČIAI DIRVOS METINIAME BALIUE

Clevelande įvykus PLB, JAV ir Kanados LB valdybų ir Tarybų narių suvažiavimui, dalyvavo iš rytų ir vakarų būrys visuomenės veikėjų, kurių daugelis atsilankė Dirvos redakcijoje, dalyvavo Dirvos metiniame baliuje šeštadienio vakare, šv. Jurgio parapijos salėje:

PLB pirmininkas Juozas J. Bačiūnas suponia iš Tabor Farm, Mich.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos centro valdybos pirmininkas Jonas Jurkūnas ir ižd. Miečys Šimkus, abu JAV LB valdybos nariai, JAV LB centro pirmininkas J. Jasaitis, Ignatonis, Faštukas -- visi iš Chicagos. Dalyvavo ir chicagietis, buvęs cle-

LAPKRIČIO 13-TOS MANIFESTACIJOS FILMAS

BUS RODOMAS

ŠEŠTADIENĮ, SPALIO 8 D.,

Lietuvių salėje

Vaizdas iš Manifestacijos New Yorke. Filma spalvota. Taip pat išgirsite įdomų A. Miluko pranešimą apie gyvenimą Lietuvoje.

Rengia ALT Clevelando skyrius.

ĮĖJIMAS Į VAKARĄ TIK \$1.00, JAUNIMUI 50 C.

Pradžia 7:30 val.

Svarbus pranešimas lietuviams jaunuoliams

Lietuviai jaunuoliai, tarp 17 ir 22 m. amžiaus, nori stoti į JAV karines akademijas -- pėstinin-

ku, marinų, lakūnų ar prekybinio laivyno aukštąsias mokyklas, gyvenančius Ohio 20-to kongresinio distrikto (Kongresmano M.A. Feighano) rajone, gali iki spalio 10 d. pristatyti savo vardą, pavardę ir adresą Dirvai, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Lapkričio 5 d. Civil Service Commission vykdys preliminarinius egzaminus. Iki spalio 20 d. Kong. M.A. Feighan privalo pristatyti kandidatų sąrašą tai komisijai su savo rekomendacija.

Kongresmanas M. A. Feighan mielai sutinka komisijai rekomenduoti tuos lietuvius jaunuolius, kurių būdas ir kvalifikacijos atitiks nustatytiems reikalavimams ir kurie turės Dirvos rekomendaciją.

Kaip žinoma, įminėtas akademijas priimami tik rinktiniai Kongreso narių rekomenduojami asmenys.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

Kreipiantis į Dirvą, kad nesusingašintų laisvą, galima kartu rašyti ir kongresmanui Michael A. Feighan M.C.

House of Representatives, Washington, D. C. 20515, nurodant, kad jau kreiptasi į Dirvą. Laiške reikia pažymėti kandidato vardą, antrą vardą, pavardę, adresą gimimo datą ir vietą, tėvų gimimo vietą.

* JONAS MOCKUS, Korp! Neo-Lithuania filisteris, uolus jaunimo ir tautinių organizacijų talkininkas ir rėmėjas, daug talkina ir Dirvai įvairiuose techniškuose darbuose.

Šiomis dienomis iš savo padarytų išlaidų sąskaitos Jonas Mockus prašė 15 dol. įnešti į Vilties Draugiją jo įnašopildymui.

* SLA 14 KUOPA Clevelande šiais metais švenčia savo gyvavimo 65-rių metų jubiliejų.

To jubiliejaus minėjimo ir kitokių reikalų aptarti, spalio 4 d., antradienį, 7 val. vak. Lietuvių salės svetainėje kviečiama SLA 14 Kuopos narių sueiga. Visi nariai, kuriems leisgalimybės, prašomi susirinkime dalyvauti, kad bendrai galėtume aptarti mūsų garbingo amžiaus sulaukusios Kuopos minėjimo pobūdį. Ta pačia proga visi nariai ir narės prašomi sumokėti savus apdraudos mokesčius.

Valdyba

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-
HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLS

TURRET
LATHES

GAP TURRET
LATHES

ENGINE
LATHES

MILLING
MACHINES

RADIAL
DRILLS

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours

8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

Mano pavardė EDWARD LUCAS

Aš dirbu Schmidt'ui Clevelande

Sugrąžintas tuščias bonkas aš dedu ant juostos. Iš čia jos eina plovimui, sterilizavimui ir pripildymui su "one beautiful beer". Kai susitinku su bičiuliais ar nueinu į taverną ir matau žmones geriant Schmidt'o alų, didžiuojuos prisidėjęs prie tų bonkų atėjimo iki ju. Kiek pastebėjau, kas kart daugiau ir daugiau žmonių geria Schmidt'ą, nes iš tikrųjų bonkos nepaliauja riedėję.

C. SCHMIDT & SONS, INC., CLEVELAND, OHIO

LABORERS

Semi-skilled
fabricating helpers
welders
machinists
or trainees

Apply in person, shipping
department, 8:30-11 a.m.

May-Fran Mfg. Co.

1710 Clarkstone Rd.
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer
(103-104)

WANTED AT ONCE

MACHINE
OPERATORS

Men Needed for All Shifts
as Set-up Operators on

COLD HEADER
BOLT MAKER
ROLL THREADER

This is an opportunity for steady
work with good working
conditions and fringe benefits.
Will train qualified individuals.

NATIONAL SCREW
& MFG. CO.

2440 E. 75 ST.

216 — 361-2650, Ext. 382

An Equal Opportunity Employer
(101-104)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ!

* V. Giedraitis, Nationwide kompanijos atstovas draudžia Jūsų namus, baldus, automobilius, gyvybę, sveikatą ir t.t.

Prieš atnaujinami savo draudimą kitur, palyginkite kainas, skambindami tel. 944-6835.

SUTVARKYMU
PALIKIMO

1032 E. 174 gt.

3 miegamieji, didelė virtuvė ir salionas, 200 pėdų sklypas. Pirkėjai su geru įnašu gali sutaupyti tūkstančius. Privalo būti parduotas iki spalio 1 d.

Privatus siūlymas prašomi įteikti parduotuvės advokatui.

FLORENCE ROME
REALTY
486-2747

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamųjų prie Naujos parapijos. \$14,800.
Tel. 752-2414.

ONE GIFT
works many
WONDERS

United Appeal
OCTOBER 17-27th

Varpo Choras atlikęs programą Kanados Lietuvių Dienoj su sol. V. Verikiaičiu, akomp. D. Skrinškaite, kompozitoriumi B. Budriūnu, sol. J. Liustikaite ir muz. St. Gailevičium.

Tas pats Varpo choras, vad. muz. Gailevičiaus, su Čiurlionio ansambliu, vad. muz. Alf. Mikulskio, ir solistais D. Stankaityte ir V. Verikiaičiu išpildys Lietuvių Dienos programą Clevelande š.m. spalio 9 d., sekmadienį, 4 v. p.p. Muzikos instituto salėje, 11021 East Blvd. Susidomėjimas didelis. Bilietai kasdien užsisakomi pas L.B. II apyl. valdybos narius telef. 531-8496.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

* ALENA IR DR. MYKOLAS DEVENIAI, vietoje gėlių prie karsto tragiškai žuvusiam inž. Broniui Budginui, jo prisiminimą pagerbdami Tautos Fondui prisuntė 25 dol. auką Vliko Lietuvos laisvinimo darbams paremti.

* FOVILAS BABICKAS (Worcester, Mass.) savo mirusios žmonos Liucijos Savickaitės-Babickienės atminimui paaukojo Lietuvių Fondui šimtą dolerių.

* LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS METRAŠTIS, išleistas mūsų jaunųjų studentų pastangomis Jaunimo Metų programa, savo išore (dail. Viktoro Dirdos viršelį), turiniu (redaktorius Mykolas Drunga), gausiomis nuotraukomis ir Morkūno spaudos technika tikrai sudaro malonų išpūdį. 96 psl. žurnalo formato leidinys suteikia ne tik vaizdą apie mūsų studentijos susiorganizavimą, bet kartu yra geras atestatas lietuviškosios studentijos veiklos.

Su leidiniu turėtų susipažinti ne tik studentija, bet ir visa lietuviškoji visuomenė. Kaina tik 2 dol. Leidinį užsisakyti pas Šarūną Valiukėną, 6417 So. Oakley, Chicago, Ill. 60636.

BOSTON

* LAISVĖS VARFO tradicinis rudens koncertas įvyks spalio 9 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Programą atliks sol. Daiva Mongirdaitė ir sol. Algis Girgas iš Chicago. Tai bus jau keturioliktas šios radijo programos kultūrinis parengimas. Jis vyksta šūkiu: "Pažinkime ir remkime savo talentus."

Naujas talentas koncerte bus sol. A. Girgas, kuris iškilo Chicago lietuvių operų pastatymuose, bet ligi šiol dar niekur nekoncertavo. Jo partnerė sol. D. Mongirdaitė yra jau daug kartų girdėta, bet susidomėjimas ja yra lygiai didelis, kaip ir sol. A. Grigu, nes kiekviename naujame pasirodyme ji demonstruoja didelę pažangą į dainos meno aukštumas. Jos atliktos partijos Traviatos ir Lokio operose įrikiuoja ją į pirmąsias mūsų dainininkes. Koncerte dainininkams akompanuos komp. Julius Gaidelis, kuris šiuo metu orkest-

* Didieji STEREO RADIO, TV, transistoriniai pagauja visą pasaulį. RASOMOS, skaiciavimo, pinigams priimti mašinos ir t.t. Daug pigiau kaip kitur. Sparta atstovauja Royal, Olympia, Burroughs, Telefunken, Grundig, Zenith ir t.t. Pranešę kuo domitės, gausite katalogus su kainomis: SPARTA, P. O. Box 237, E. Northport, N. Y. 11731.

ruoja savo operą "Dana", numatytą pastatyti Chicagoje 1968 m. Taigi koncerto programos dalyvių sąstatas yra labai rimtas.

CHICAGO

VILNIAUS DIENOS MINĖJIMAS

ALT biure rugsėjo 8 d. įvyko pasitarimas Vilniaus Dienos minėjimą aptarti. Šiame posėdy dalyvavo: Chicago ALT pirm. kun. A. Stašys, LB Chicago apyg. vicepirm. K. Avižienis ir VKL S-gos Chicago skyriaus pirm. V. Šimkus, vicepirm. J. Pakalka ir valdybos sekr. D. Šukelis.

Buvo sudarytas Vilniaus Dienos minėjimą rengti vykdomasis komitetas, į kurį be VKL S-gos Chicago skyriaus valdybos, maloniai sutiko įeiti Chicago ALT pirm. kun. A. Stašys, LB Chicago apygardos valdybos vicepirm. K. Avižienis, Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugijos pirm. dr. J. Anyas ir Lietuvos Vyčių Illinois ir Indianos pirm. E. Laurin.

Minėjimas numatytas surengti spalio 7 d. "Lietuviai Televizijoje" ir spalio 9 Jaunime Centre.

DETROIT

MICHIGANO GUBERNATORIUS ROMNEY PAS DETROITO LIETUVIUS

Švenčiant Lietuvių Namų 4-rių metų sukaktį, kuri įvyks spalio 8 dieną, minėjimo baliuje dalyvaus Michigano valstijos gubernatorius George Romney.

Būtų malonu, kad Detroito lietuviai jį pagerbtų kiek galima gausesniu atsilankymu.

NAUJI LF NARIAI

Š. m. liepos mėn. Lietuvių Fondas papildė šiais naujais nariais: \$2,000 aukojo dr. V. ir ponis M. Slavinskai, Po \$1,000 Nepriklausomos Lietuvos karo mokyklos j. ltn. kursų buvę auklėtiniai - karininkai išeivijoje; Juozas, Danutė ir Alvyda - Marija Guobiai; dr. Vaclovas ir Birutė Paprockai, Po \$500: dr. Irena ir Stasys Giedrikiai; Juozas Gruodis, K.J. Jonynienė, Albina Didžiulis, D.D.S., dr. G. ir p. Montvilai, Po \$400: Vytautas ir Aleksandra Košubai, Po \$250: Stasys ir dr. Danuolė Surautai, Po \$200: A. ir Stefa Dimai, Jonas Vaičaitis, Po \$100: Regina Kaunaitė, Rimas Kaunas, Jonas L. Kasmauskas, Juozas Slivinskas, Romualdas Zalubas, Eleonora Griauzdė, Vladas Gedminas, dr. Rozalija Šomkaitė, A.J. Varnas, Vaclovas Sidzikauskas, Vaclovas Noreika, Pranas ir Marija Grušai, Marija ir Petras Gauronskai, a.a. leitenanto Petro Salduko atmint. Įnašas, a.a. Danutės Kutaitytės atmint. Įnašas, K.V.V., Marija Remienė, Juozas Tarasevičius, Michaila Kutaitienė, Zigmąs Dautartas, Aleksas Zakas, Juozas ir Julia Vallokaičiai, Robertas ir Vida Kosmonai, Jonas Sr. ir Jonas Jr. Kaunai, a.a. dr. Antano Šerkšno atmint. Įnašas, Danutė Venslauskaitė, Mykolas Na-

Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos mokytoja A. Abromaitienė LB vadovybių pasitarime Clevelande demonstruoja vaizdinio mokymo priemones. Kairėje stovi PLB pirm. J. Bachunas, V. Pliodžinsko nuotrauka

LB VADOVYBIŲ PASITARIMAS

(Atkelta iš 1 psl.)

Pasitarimo dalyviai nutarė pareikšti padėką PLJK Komitetui, Finansų Komisijai, kraštų bendruomenėms, spaudai, radijo valandėlėms ir visuomenei. Pritarė Jaunimo Sekcijos steigimui prie PLB. Taip pat pritarė pasitarimams dėl sudarymo sąlygų sujungti jaunimui i Lietuvos laisvinimo darbą.

Daug laiko suvažiavusieji paskyrė pasitarimams lituanistinio švietimo reikalais. Šiuoklausimu pranešimus darė Kanados LB Valdybos pirm. A. Rinkūnas, ir JAV LB Švietimo Tarybos pirm. J. Ignatonis.

A. Rinkūnas siūlė nustatyti lituanistinio švietimo politiką bent 10-15 metų pirmyn. Lituanistines mokyklas reikia modernizuoti, pritaikyti mūsų vaikams. Reikia parūpinti daugiau modernių mokyklų mokslo priemonių. Dabar lituanistinėse mokyklose naudojami metodai yra pasenę. Naudojamų mokyklų vadovėlių skaitiniai vaikams neįdomūs. Juose rasime Lietuvos kaimo gyvenimą, kaimišką aplinką, kaimo vaikus. Vadovėlių skaitiniai savo turiniu turėtų būti artimi mūsų vaikų aplinkai, tik tada jie bus vaikams įdomūs ir patrauklūs.

Reikia pratimams sąsiuvinių (jie jau paruošti ir JAV ir Kanada galės juos gauti). Mokinant naudotinos skaidrės (slides) ir filmai, padaryti lituanistines mokyklas patrauklesnes vaikams. Mokyklų politika turi rūpintis vienas centrinių organas, kurio stokojaime.

J. Ignatonio manymu turimi vadovėliai geri. A. Rinkūnas nori padaryti lituanistines mokyklas panašias į angliškas mokyklas, kurias anksčiau smerkėme o šiandien garbiname. J. Ignatonio tvirtinimu, tokia mokyklų politika nebūtų gera. Skaidrės užimtų daug laiko, bet mažai naudos duotų. Dabarti-

gurskis, a.a. Onos Valaitienės atmint. Įnašas, Jonas Šepetyš, Vincas ir Magdalena Bruožiai, Albina ir prof. Pranas Čepėnai, Magdalena Barniškis, Kun. Juozas Tautkus,

Tuo pačiu laiku savo įnašus papildė: Omahos Lietuvių mėsos džiotojų ir meškeriojų klubas "Ara" iki \$200, Jonas Gužaitis iki \$200, dr. Jonas ir Jadvyga Jusioniai iki \$200, Kun. Jonas Vėlūtis iki \$500, Pranas Gudas iki \$1,000, dr. Leonardas Plechavičius iki \$500, ir Marija Veitaitė-Bojeva iki \$1,500. (sk)

niai lituanistinių mokyklų naudojami metodai nėra blogi. JAV lituanistinėse mokyklose šiandien dirba apie 220 mokytojų. Inž. Jurkūno, JAV LB valdybos vicepirm. nuomone, nereikia kurti naujo švietimo centro, bet esamus centrus stiprinti. Tie centrai turėtų būti negausūs savo nariais. Dideli jų sąstatai tik trukdo jų darbą. Siūlė visų vadovėlių leidimą pavesti Kultūros Fondui, organizuoti jam finansinę paramą renkant aukas. Vadovėlių leidimas nėra pelningas darbas, duoda nuostolį.

Pasitarimo dalyviai išskėlė įvairių pasiūlymų, kaip vaikus pritraukti prie lietuviškų knygų. Buvo pasiūlymas leisti lietuviškus "comic books". Reikia juos gaminti. Svarbu, kad "comics" pratins vaikus skaityti. Taip pat išskeltas reikalas organizuoti priešmokyklinio amžiaus vaikų lituanistinį švietimą.

Susirinkimas nutarė pritariti mokslo priemonių gaminimui, skatinti lietuvių visuomenę remti lituanistines mokyklas ir perorganizuoti švietimo Skyrių prie PLB.

TREČIAS JAV IR KANADOS LIETUVIŲ KULTŪROS KONGRESAS

PLB Kultūros Tarybos pirmininkas J. Puzinas paaiškino, kad pirmas Kultūros Kongresas įvyko 1956 m., antras -- 1962 m. Siekiama, kad Kultūros Kongresai taptų tradicija. Buvo numatyta Kongresus ruošti kas šeši metai. Kadangi 1968 m. bus ruošiami du dideli parengimai -- PLB Seimas ir tautinių šokių šventė, todėl Trečias Kultūros Kongresas

reikia rengti vienais metais anksčiau -- 1967 m. Nutarta Kultūros Kongresą šaukti 1967 m. gegužės mėnesio pabaigoj, kapinių puošimo dienos savaitgalį Chicagoje. Tada vyks operos "Gražinos" pastatymas. 1967 m. sueina 100 metų nuominės lietuvių imigracijos pradžios į JAV. Tas faktas bus atžymėtas ir Kultūros Kongreso programą paruoš PLB Kultūros Taryba, jo pravedimu rūpinasi JAV LB CV.

1968 m. rugsėjo mėnesį Darbo Dienos savaitgalį nutarta sušaukti Trečią PLB Seimą. Seimas yra vyriausias PLB organas. Jis sprendžia visus lietuvių lietuvių lietuvių klausimus. Seimas sutaps su 50 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktimu. Norimatuosmetus paskelbti Jubiliejiniais Metais. Tam faktui atžymėti bus išleistas veikalas, kur atspindės Lietuvių Tautos laimėjimai, darbas ir kita, taip pat pastatyti naujai sukurta muzikinį veikalą ar kito pobūdžio naujai sukurta veikalą. Trečiu PLB Seimu turėtų būti sukelstas nemažesnis visuomenės susidomėjimas, kaip Jaunimo Kongresu. Trečią PLB Seimą šaukia, rengia ir programą paruošia PLB Valdyba, talkininkaujant technikuose darbuose JAV Lietuvių Bendruomenei.

Einamuose reikaluose iškilo Pasaulio Lietuvis klausimas. Buvo kilusi mintis jį supaprastinti arba visai likviduoti dėl finansinių sunkumų. Paaiškėjus, kokią didelį uždavinį atlieka Pasaulio Lietuvis paliktas gyventi. Pasaulio Lietuvis mažiau dėmesio susilaukė JAV ir Kanadoje, bet ki-

tuose kraštuose jis labai laukiamas. Yra kraštų, kur Pasaulio Lietuvis yra vienintelis laikraštis, palaikąs ryšį su viso pasaulio lietuviu.

Apsvarsčius dar kelis smulkius reikalus, dviejų dienų darbas buvo baigtas S. Barzduko pareiškimu, kad PLB yra didelė idėja, jos įgyvendinimui jau daug padaryta. Jai pritaria visi lietuviai. Kiekvienas, kas jai padeda, dirba dideliu darbu. Pasitarimas baigtas Tautos Himnu.

A.G.

NEW YORK

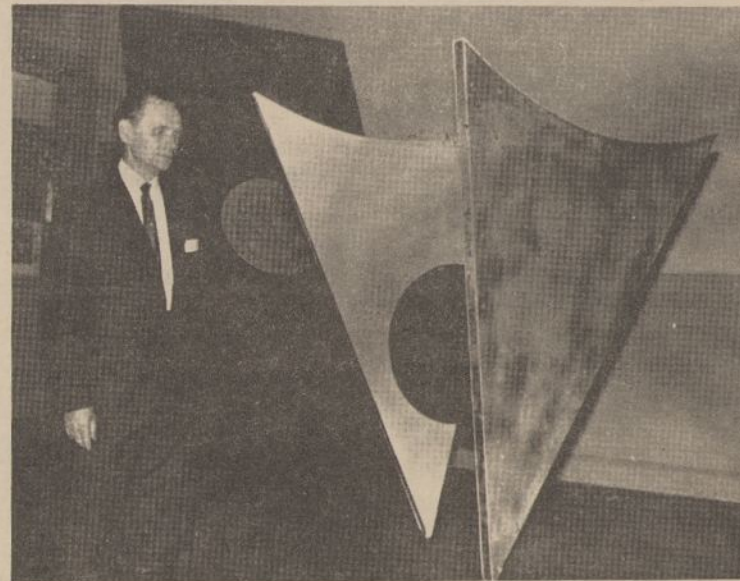
MONUMENTALŲ DAIL. J. BAGDONO PAVEIKSLAI

Rugsėjo 18 d. Angelų Karalienės parapijos salėje Brooklyne buvo trumpa paroda, prasidėjusi 12 val. ir pasibaigusi 7 val. vakaro. Joje dail. J. Bagdonas buvo išstatęs 4 didelius paveikslius, kuriuos sukūrė šią vasarą toje pačioje salėje. Didžiausias paveikslas buvo 14 x 20 pėdų, kiti -- 8 x 12; 9 x 12 10 x 14 pėdų.

Faveikslai nutapyti peiliu, sodria aliejine technika, dedant storai dažų. Kaikur dažai maišyti su smėliu, taip susidaro gana turtingas tekstūrinis reljefas. Visi paveikslai abstraktūs. Vyrauja šiltos rudos, gelsvos spalvos, juodos besisukančios formos.

Apatinėje salėje buvo išstatyta viena didelė skulptūra, 8 pėdų ilgio, 8 pėdų aukščio. Taip pat abstrakti, vaizduojanti dviejų plokštumų susitikimą su lengvais skirtingų formų atskambiais. Aplink skulptūrą buvopakabinta keletas anksčiau tapytų darbų.

Parodą aplankė apie 100 žmonių.

Dail. J. Bagdonas prie dekoratyvinės konstrukcijos - skulptūros, V. Tamošaičio nuotrauka

Prie dail. J. Bagdono paveikslo New Yorke, stovi iš kairės: prof. J. Brazaitis, dr. F. Proscivičius, V. Jurkuvienė, kun. V. Pikturna, E. Šimkienė, A. Bendorius, Daina Jurkutė, P. Reklaitienė, dail. J. Bagdonas, V. Bagdonienė, L. Virbickas ir P. Jurkus.